

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

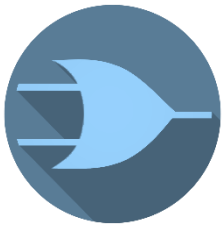
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
دانشگاه جیرفت

سیستمهای دیجیتال ۱

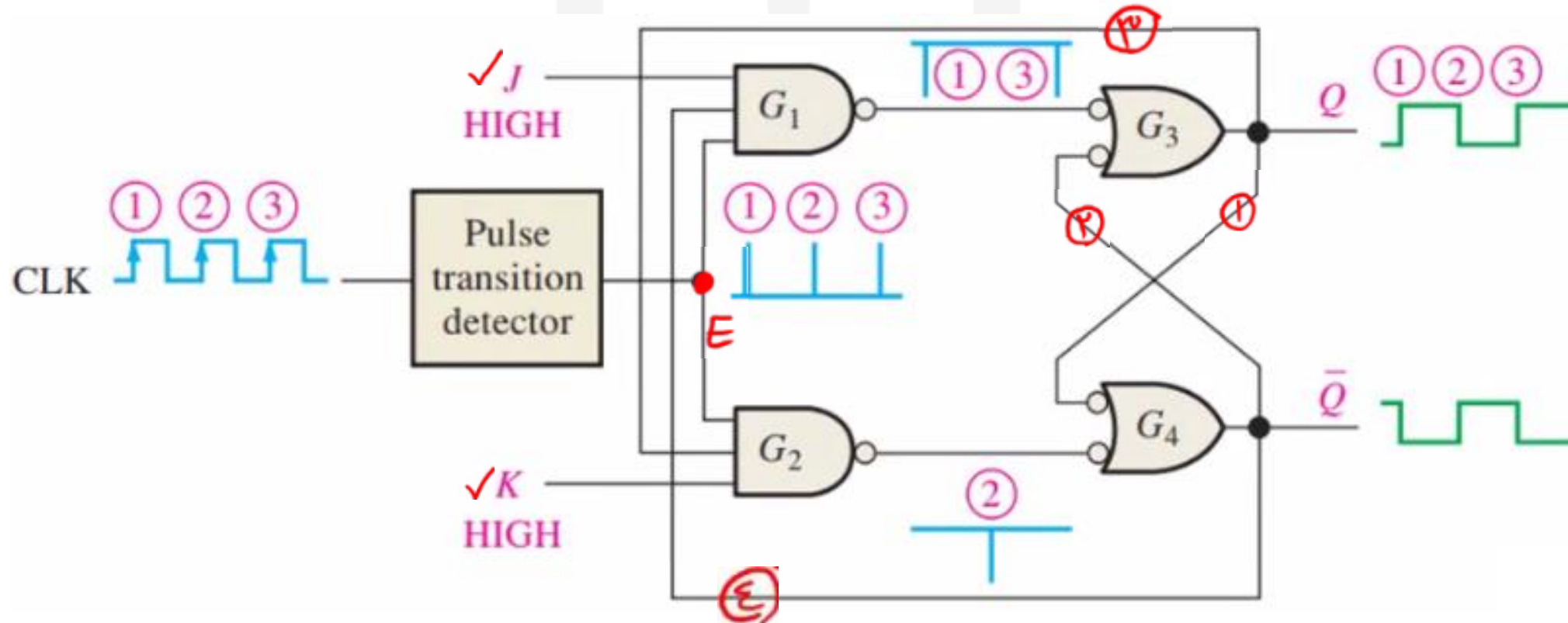
جلسه ۱۵

فلیپ فلاپ JK

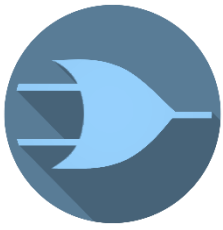

• عملکرد در حالت Toggle

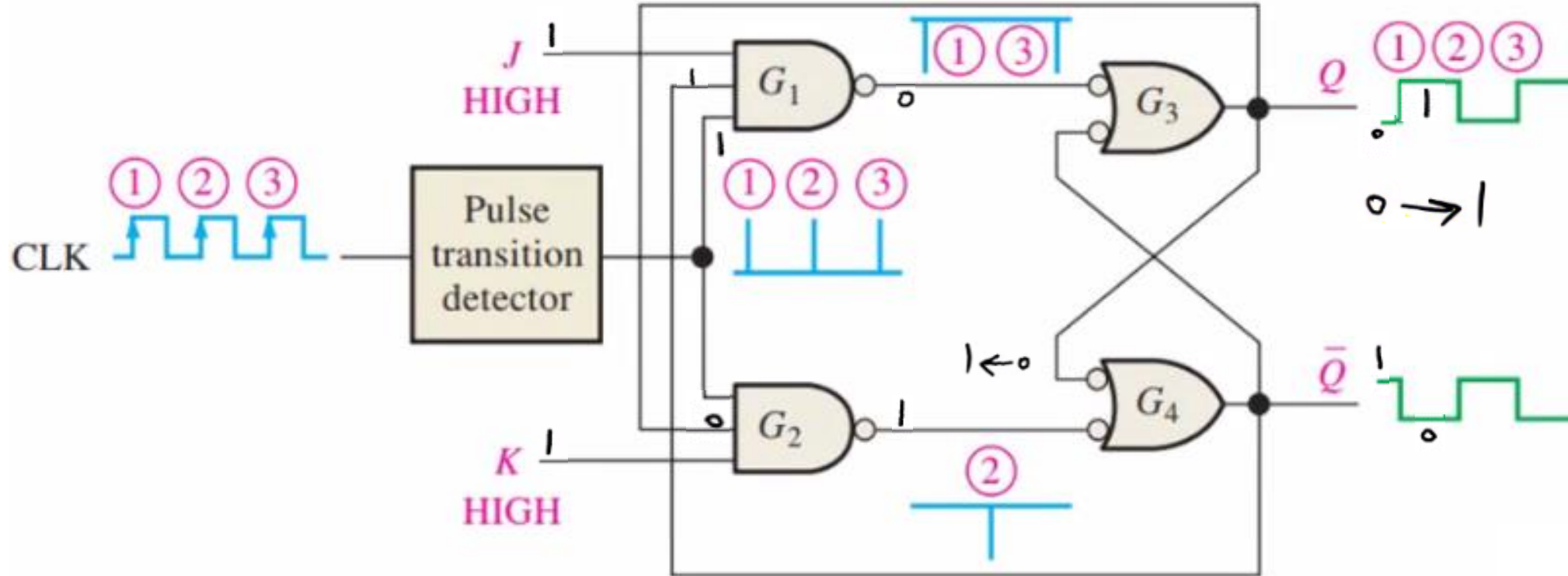

فلیپ فلاپ JK

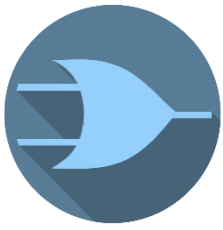

• عملکرد در حالت Toggle

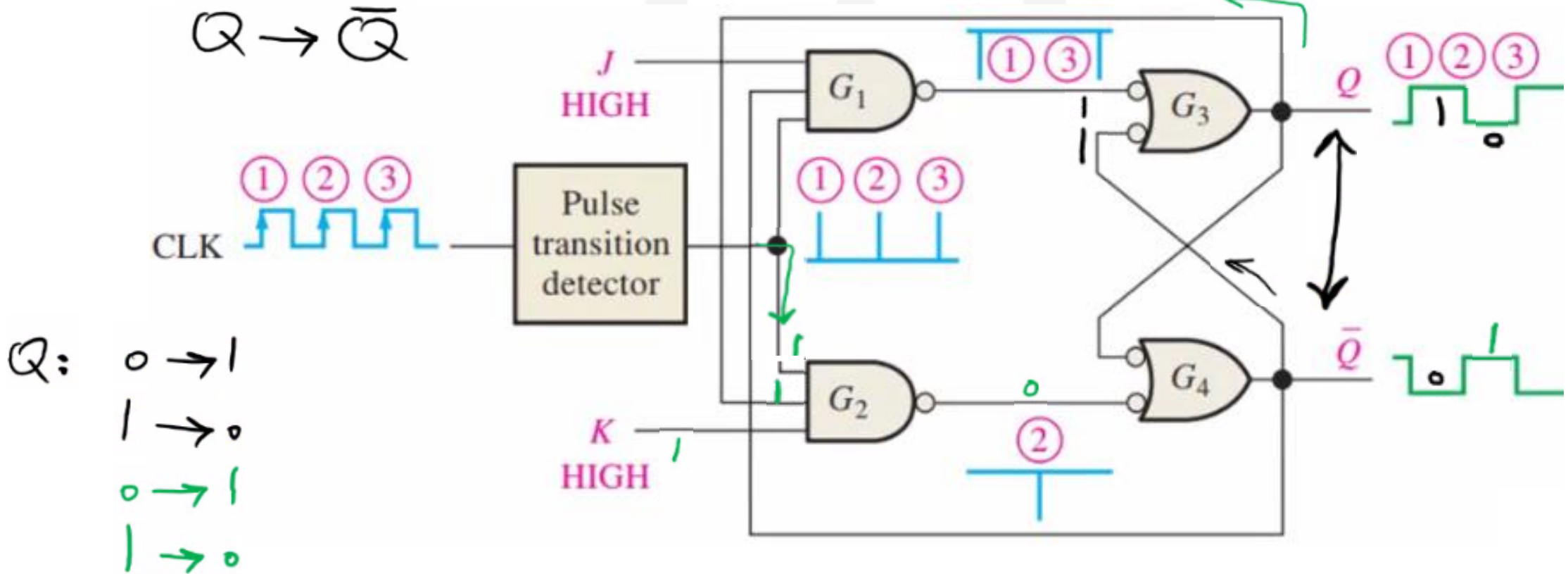

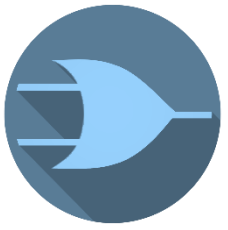

فلیپ فلاپ JK

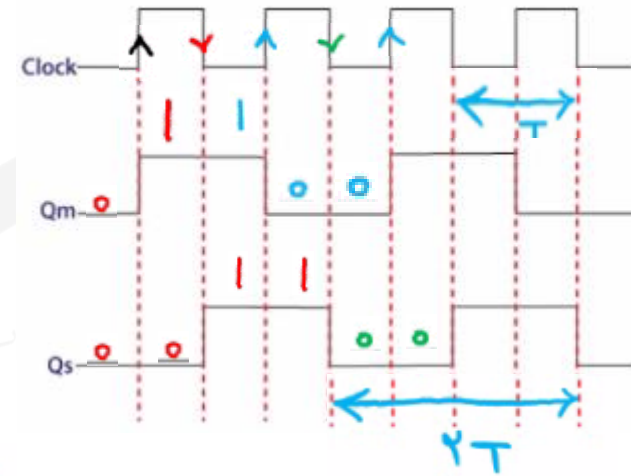
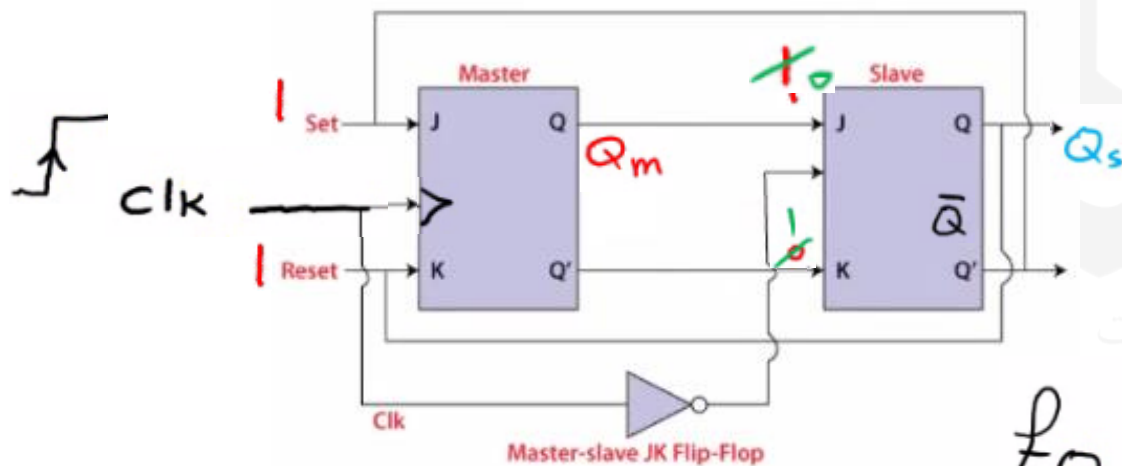
• عملکرد در حالت Toggle

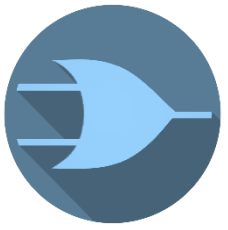

فلیپ فلاپ JK Master-Slave

- ممکن است به دلیل تخلیه الکترواستاتیک در پایه های JK، **تغییرات ناخواسته** به وجود آید.
- در فلیپ فلاپ JK هم اگر **کلاک و ورودی های JK** برای مدت زمان طولانی HIGH باشند، ممکن است تغییرات ناخواسته ایجاد شود (**Race- round Condition**).
- راه حل: استفاده از فلیپ فلاپ JK به جای SR و حساسیت به لبه

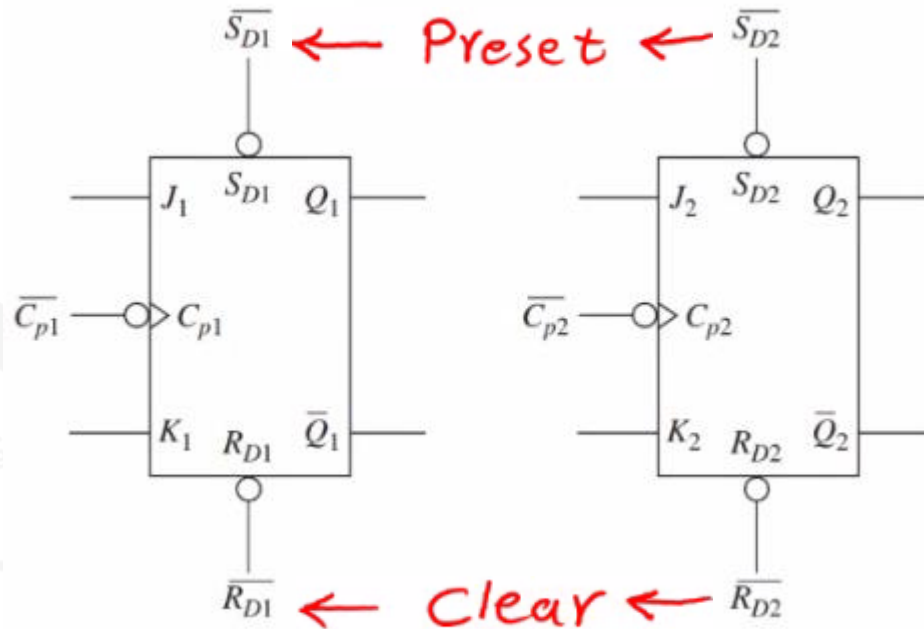
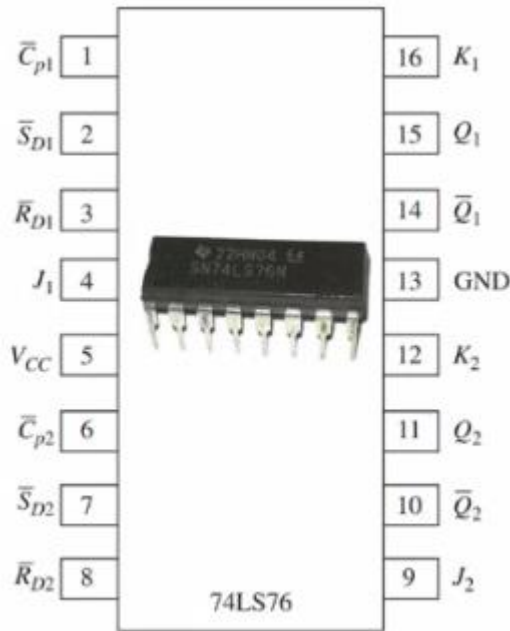
$$f_{Q_s} = \frac{1}{2} f_{CLK}$$

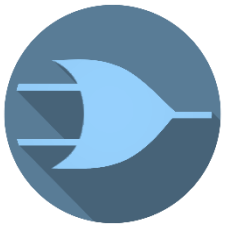

فلیپ فلاپ JK

• آی سی ۷۴LS۷۶ شامل دو فلیپ فلاپ JK حساس به لبه پایین رونده با ورودی های Set و Reset

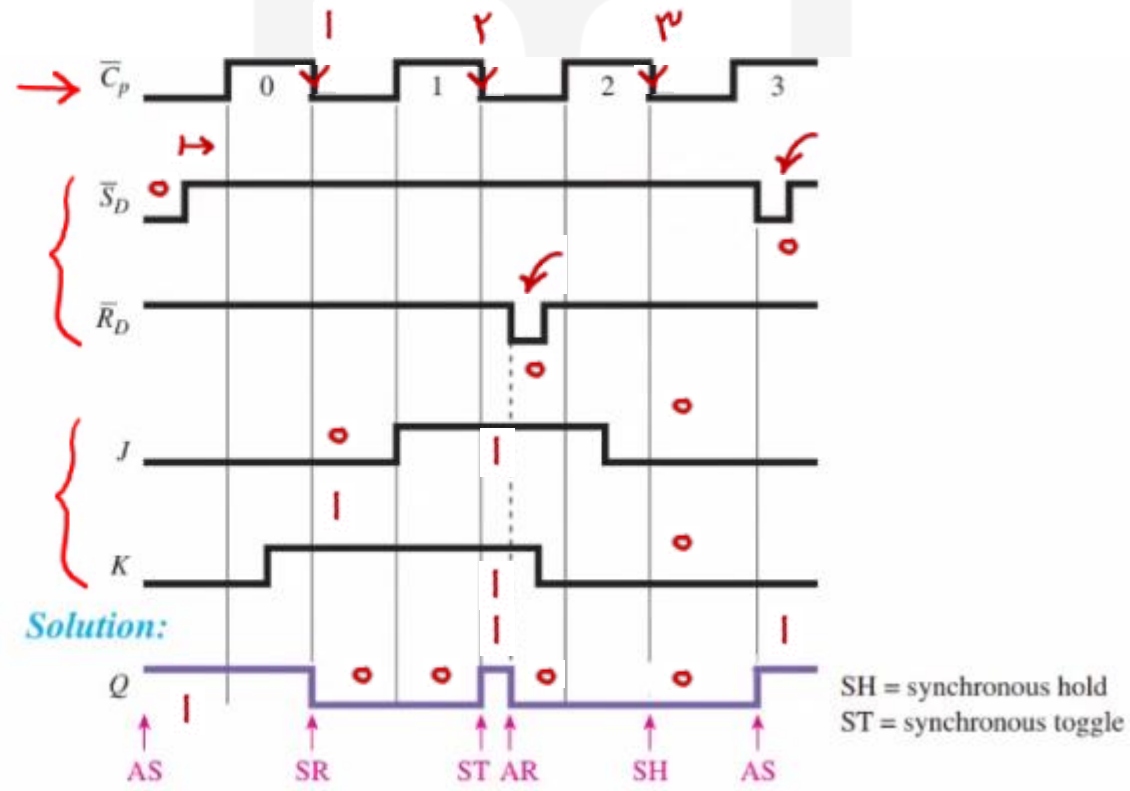
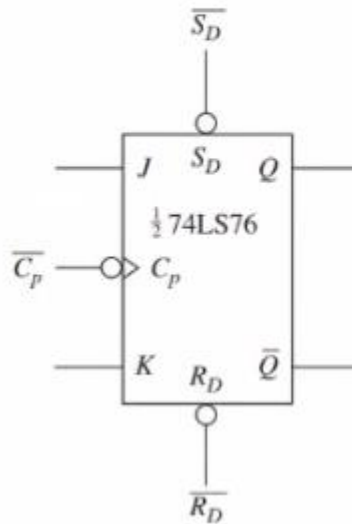
• آی سی ۷۴۷۶ شامل دو فلیپ فلاپ (MS) JK حساس به سطح با ورودی های Set و Reset

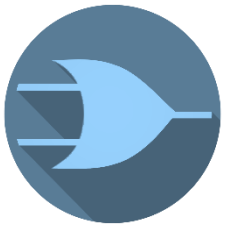

فلیپ فلاپ JK

• • دیگرام زمان بندی 74LS76

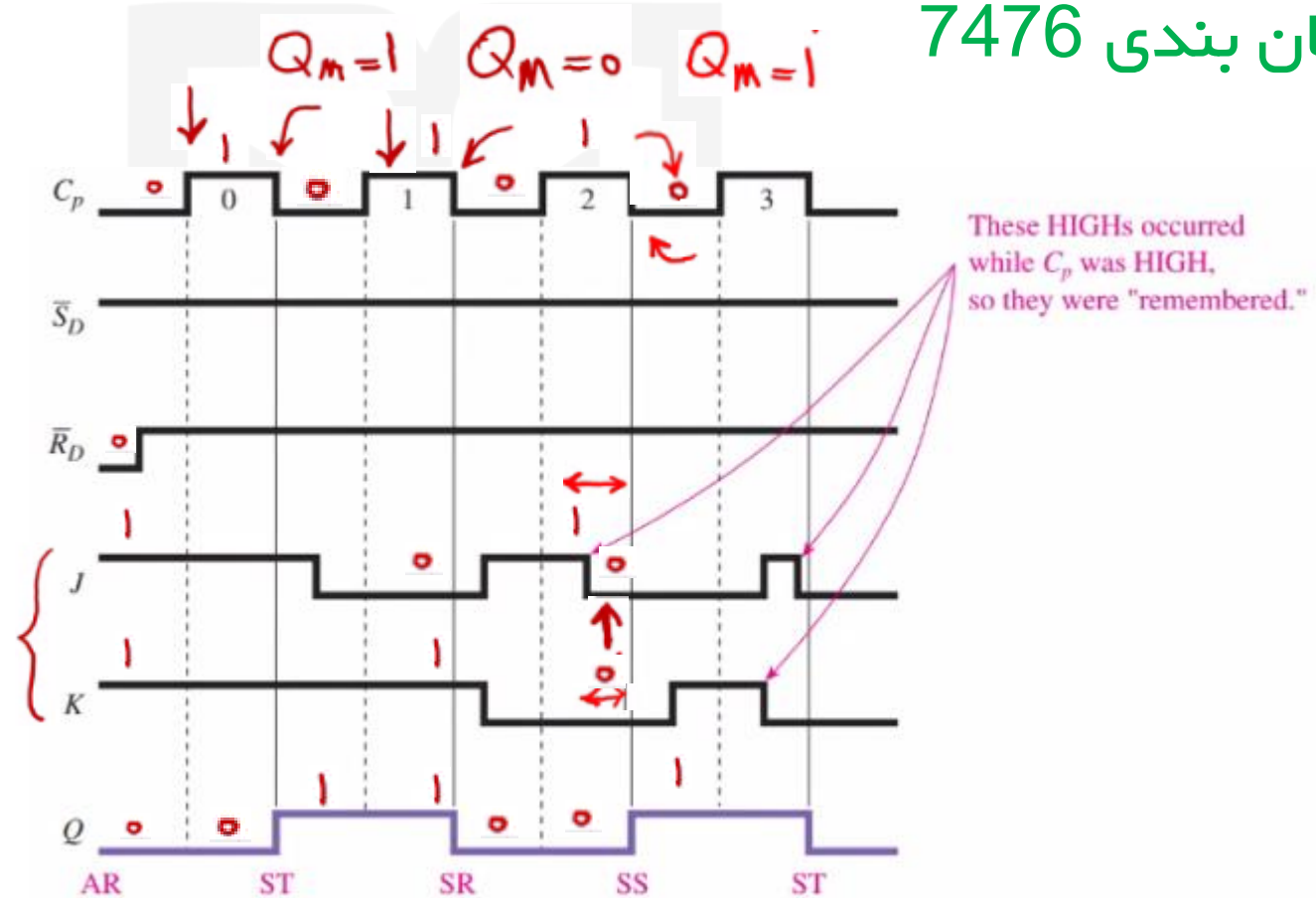
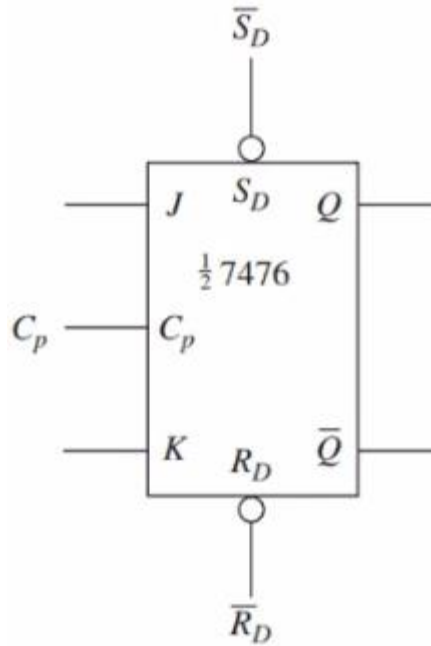

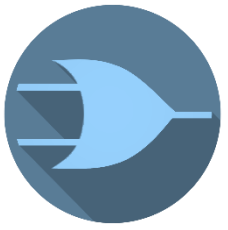
$Q \rightarrow \bar{Q}$

فلیپ فلاپ JK

• دیگرام زمان بندی 7476

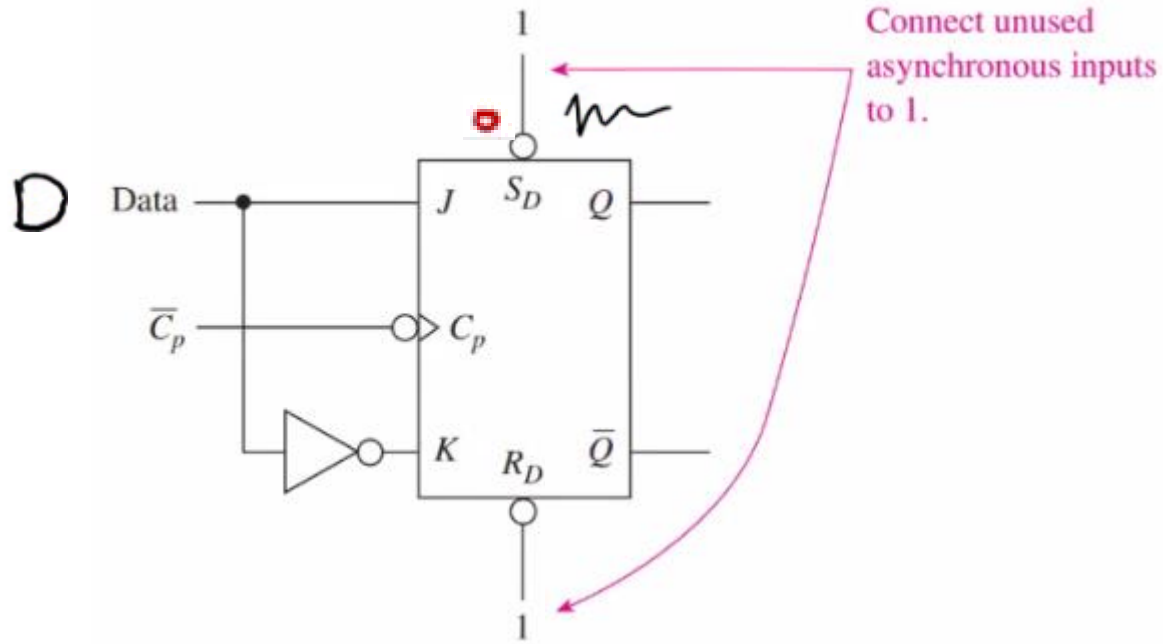

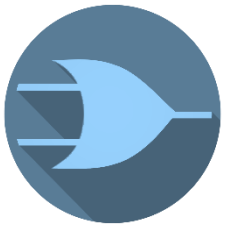

فلیپ فلاپ JK

- با اتصالات مناسب در ورودی ها، فلیپ فلاپ JK را می توان به سایر فلیپ فلاپ ها تبدیل کرد .

• فلیپ فلاپ D

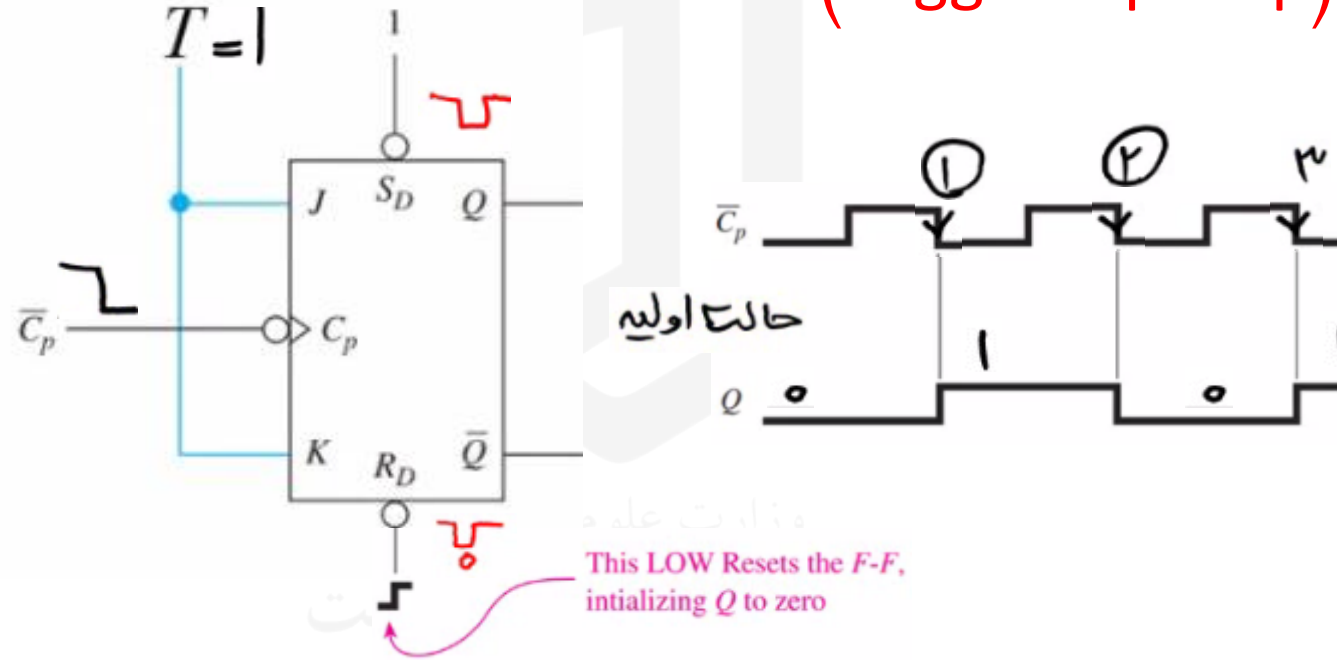
فلیپ فلاپ JK

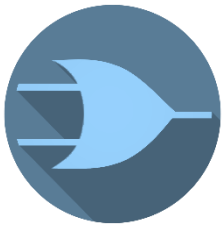
- با اتصالات مناسب در ورودی ها، فلیپ فلاپ JK را می توان به سایر فلیپ فلاپ ها تبدیل کرد.

$T=0 \rightarrow NC$

$T=1 \rightarrow Toggle$

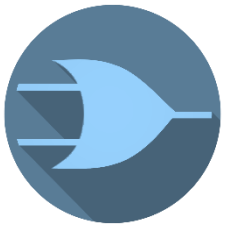
- فلیپ فلاپ T (Toggle Flip Flop)

پارامترهای زمانی فلیپ ها

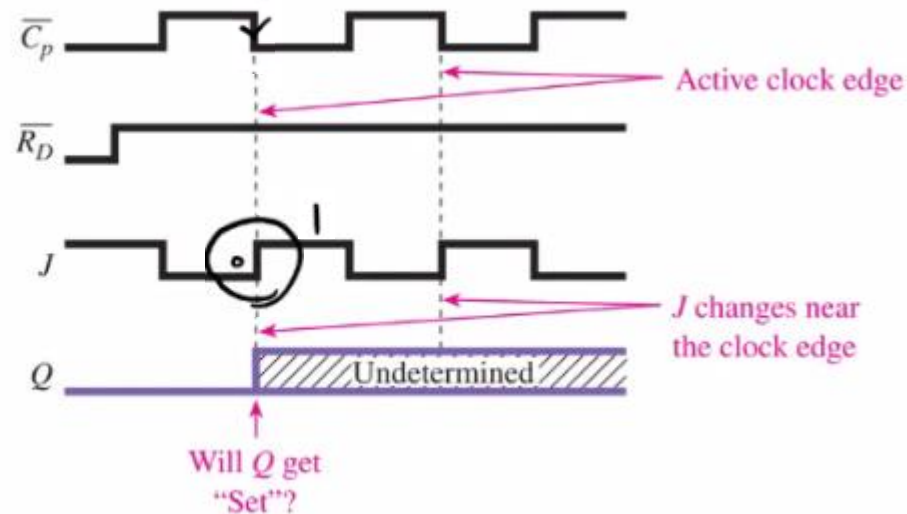
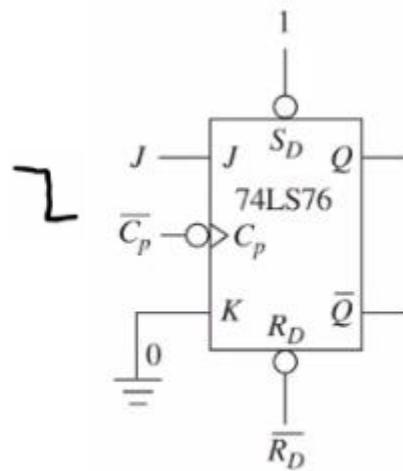
- همانند گیت های منطقی، فلیپ فلاپ ها هم دارای **سطوح ولتاژ-جریان و تاخیرهای انتشار** هستند.
- تاخیر آی سی 74LS76 حدود ۳۰ نانوثانیه است .
- در کاربردهایی که نیاز به **زمان بندی خیلی دقیق** داریم و یا **فرکانس کلاک خیلی بالا** است، تاخیرها می توانند منجر به تولید خروجی های غیر قابل پیش بینی شوند .
- در طراحی ها همواره باید بدترین حالت ممکن لحاظ شود .
- در فلیپ فلاپ ها علاوه بر تاخیر انتشار، **زمان ستاپ و نگهداری** هم تعریف می شود .
- اگر سیگنال های ورودی فلیپ فلاپ ها درست در زمان ایجاد لبه ها تغییر حالت دهند، منجر به تولید خروجی های ناپایدار می شوند .

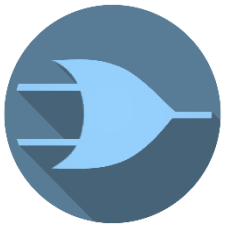

پارامترهای زمانی فلیپ فلاپ ها

- اگر سیگنال های ورودی فلیپ فلاپ ها درست در زمان ایجاد لبه ها تغییر حالت دهند، منجر به تولید خروجی های ناپایدار می شوند .

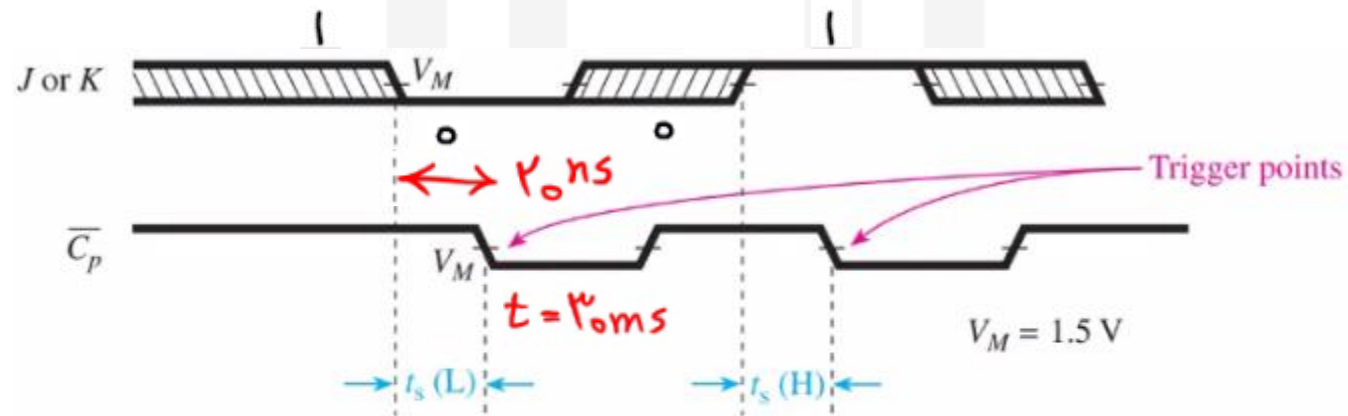
- Race Condition

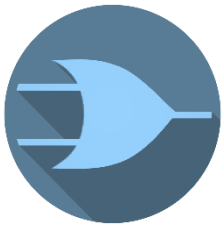
پارامترهای زمانی فلیپ ها

- **زمان ستاپ (Time Setup):** حداقل مدت زمانی که ورودی های فلیپ فلاپ باید سریع تر از زمان لبه ها به حالت جدید برسند تا تغییر وضعیت پایدار ایجاد شود .
- زمان ستاپ برای آی سی 74LS76 حدود ۲۰ نانوثانیه است .

$$t_s = \frac{t_s^L + t_s^H}{2}$$

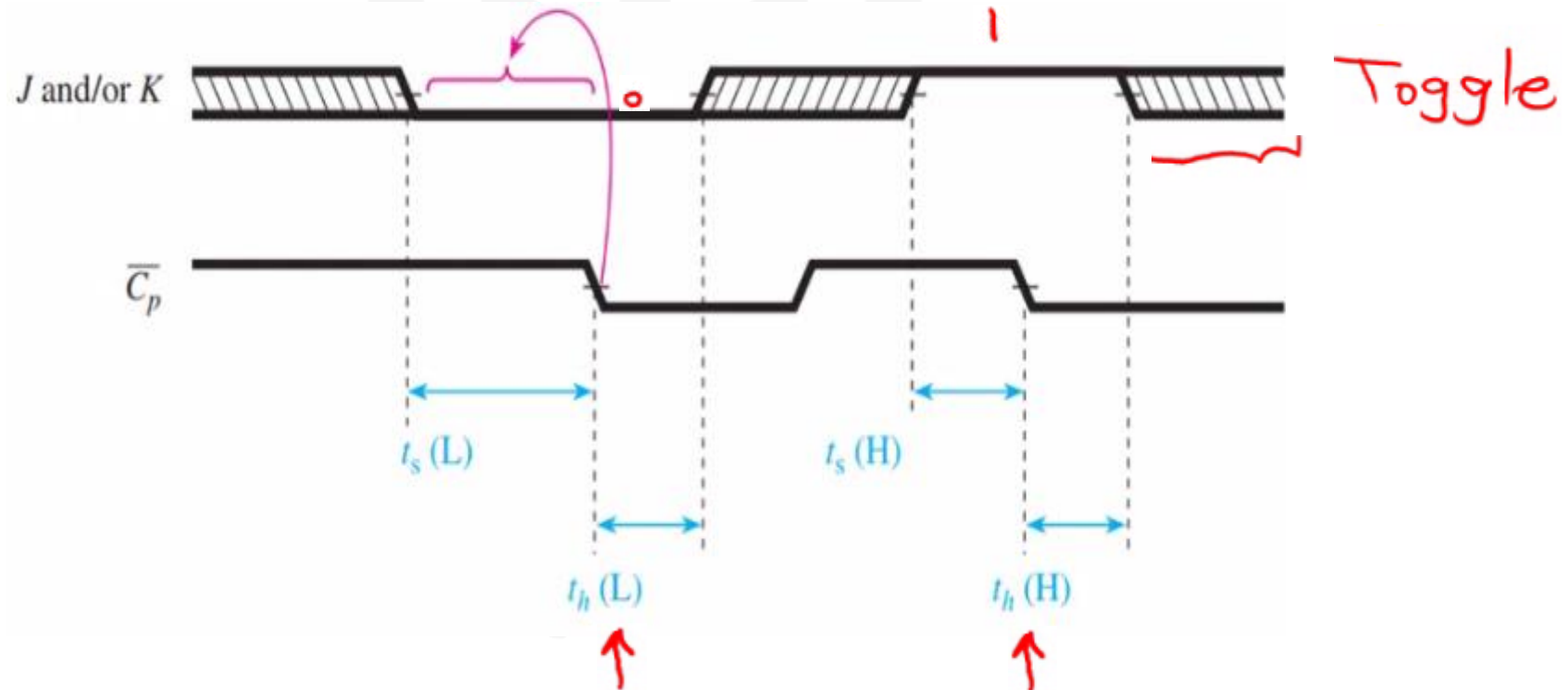
The shaded areas indicate when the input is permitted to change for predictable output performance

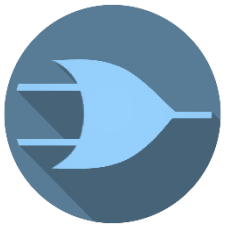

پارامترهای زمانی فلیپ ها

- زمان نگهداری (Time Hold): حداقل مدت زمانی که ورودی های فلیپ فلپ بعد از زمان لبه ها باید بدون تغییر باقی بمانند تا تغییر وضعیت پایدار ایجاد شود .

$$\begin{cases} J=1 \\ K=0 \end{cases}$$

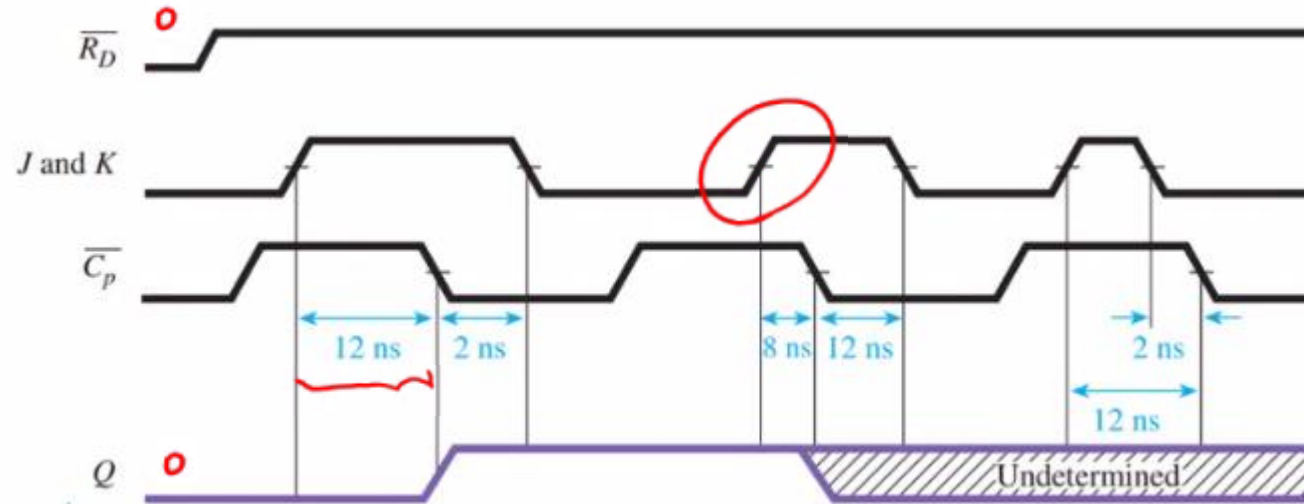
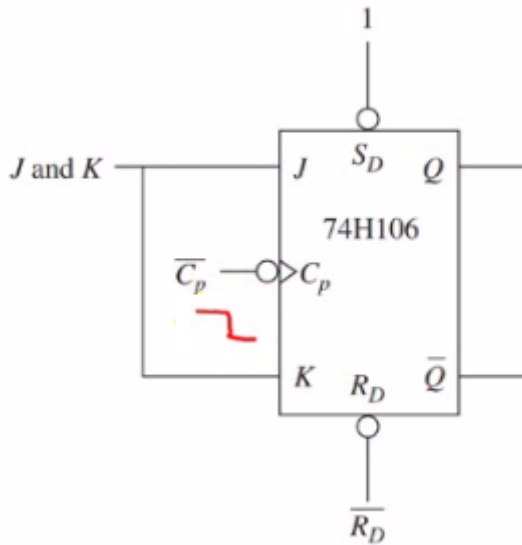

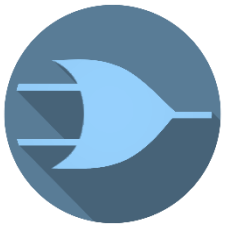
پارامترهای زمانی فلیپ ها

• آی سی 74H106

$$[t_s (L) = 13 \text{ ns}, t_s (H) = 10 \text{ ns}, t_h (L) = t_h (H) = 0 \text{ ns}]$$

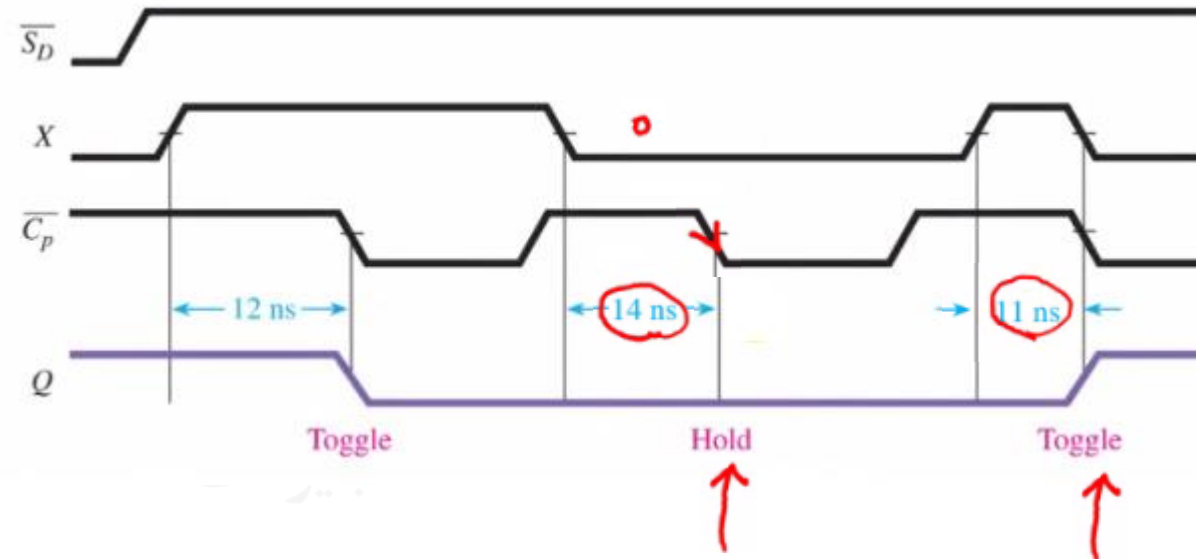
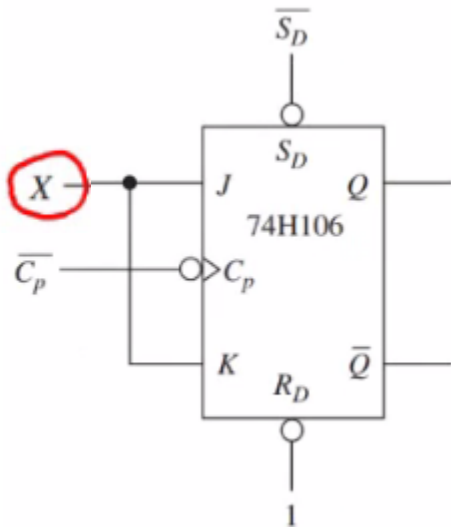
دانشگاه جیرفت

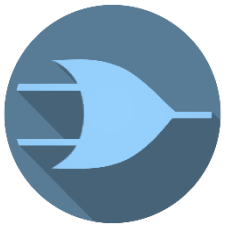

پارامترهای زمانی فلیپ ها

• آی سی 74H106

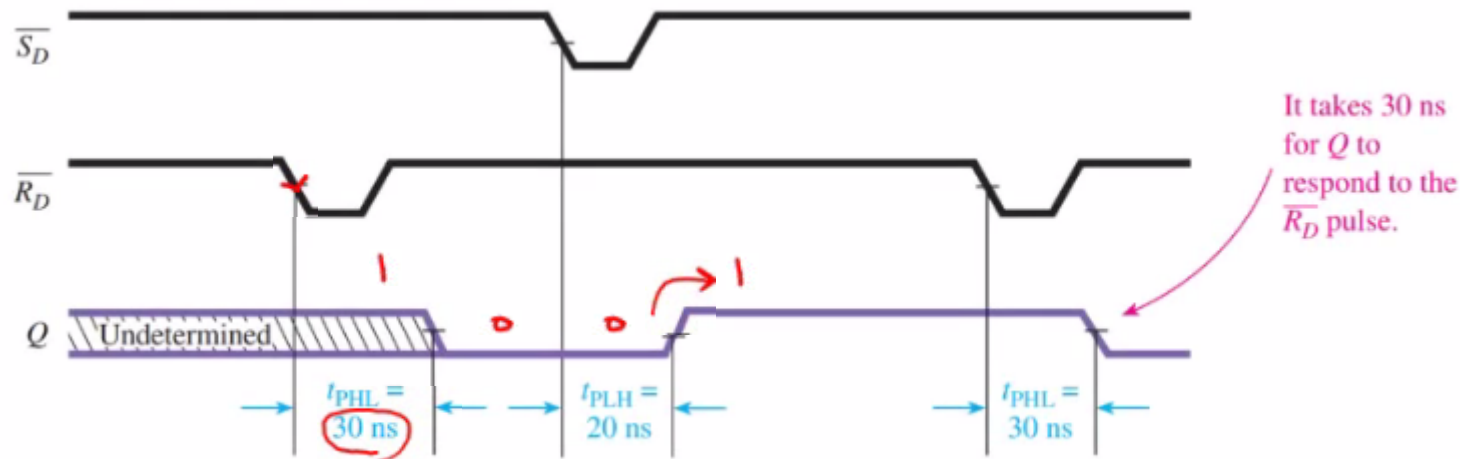
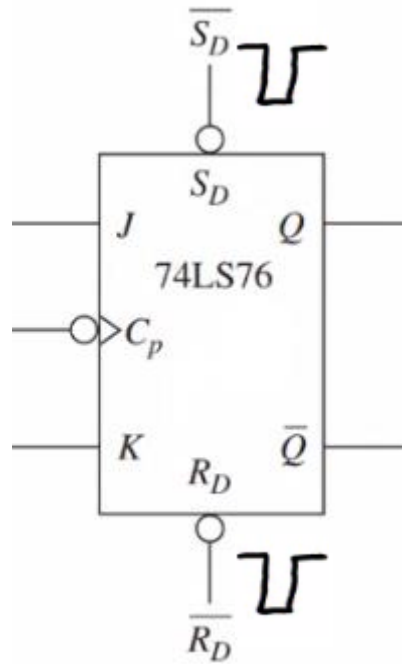
$$[t_s (L) = 13 \text{ ns}, t_s (H) = 10 \text{ ns}, t_h (L) = t_h (H) = 0 \text{ ns}]$$

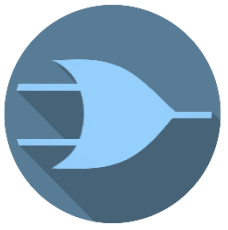

پارامترهای زمانی فلیپ ها

- در زمان استفاده از ورودی های **Set** و **Reset** هم تاخیر انتشار وجود دارد .

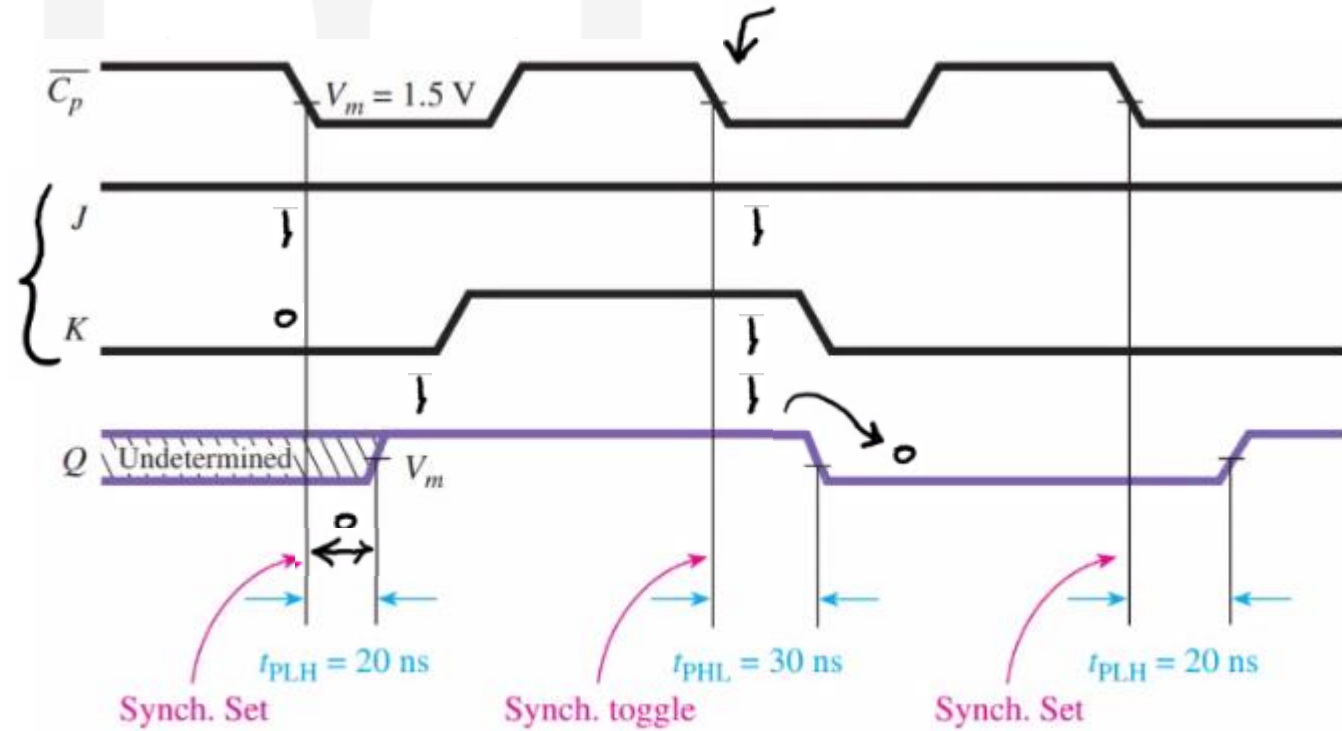
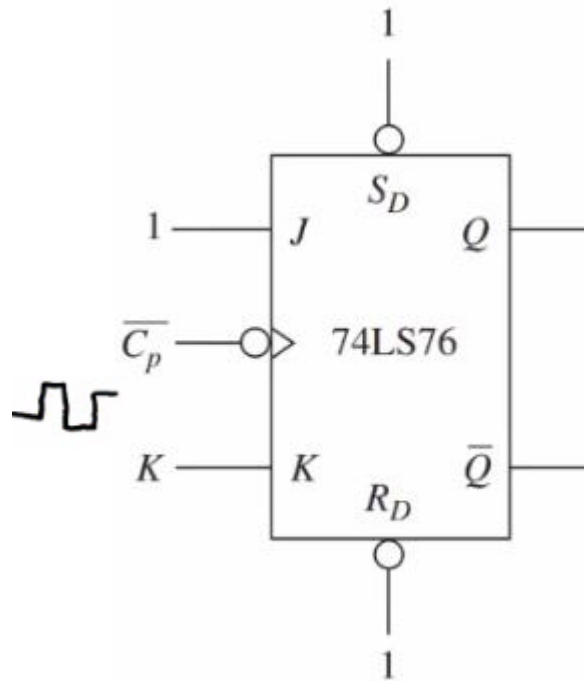

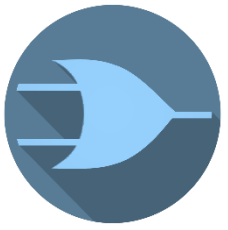
دانشگاه جیرفت

پارامترهای زمانی فلیپ ها

- اعمال لبه های سیگنال کلاک هم منجر به ایجاد تاخیر خواهد شد .

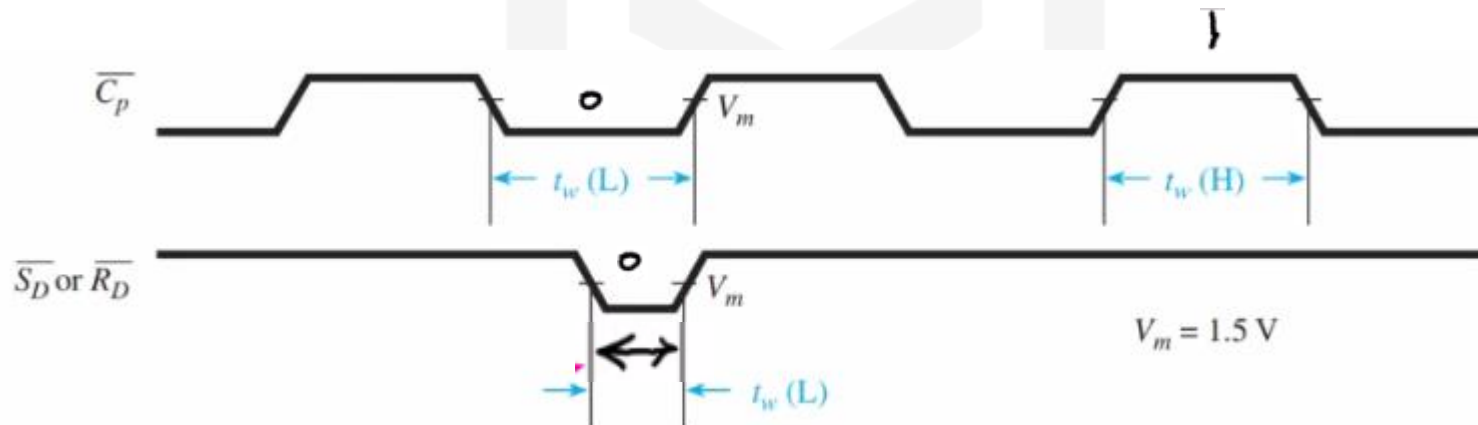

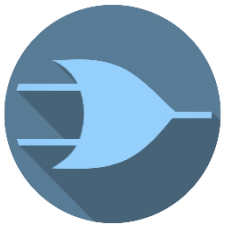
پارامترهای زمانی فلاپ ها

• علاوه بر تاخیر انتشار و زمان های ستاپ و نگهداری، **فرکانس کلاک** هم حداکثر مقدار مجاز دارد.

• اگر فرکانس کلاک بالاتر از حد مجاز باشد، خروجی های ناپایدار ایجاد خواهد شد.

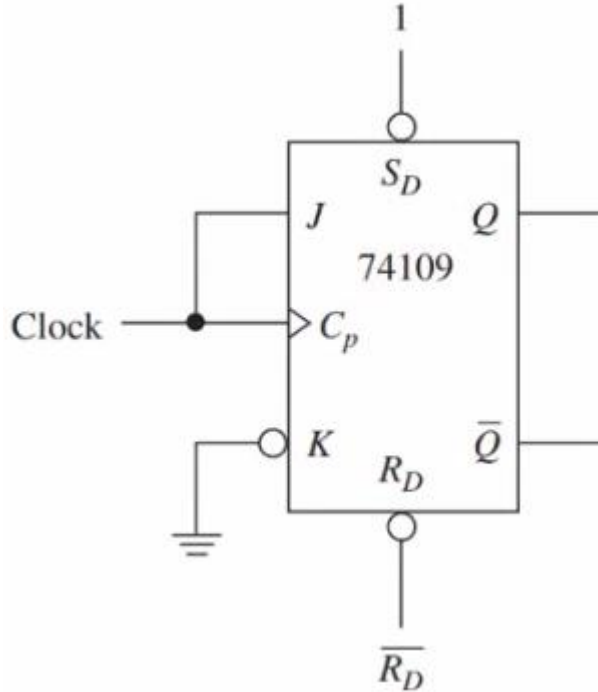
• عرض پالس های مثبت و منفی کلاک و ورودی های ست و ریست هم دارای محدودیت هستند .

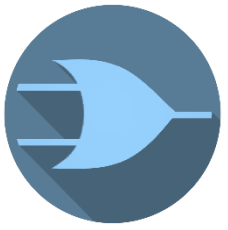

پارامترهای زمانی فلاپ ها

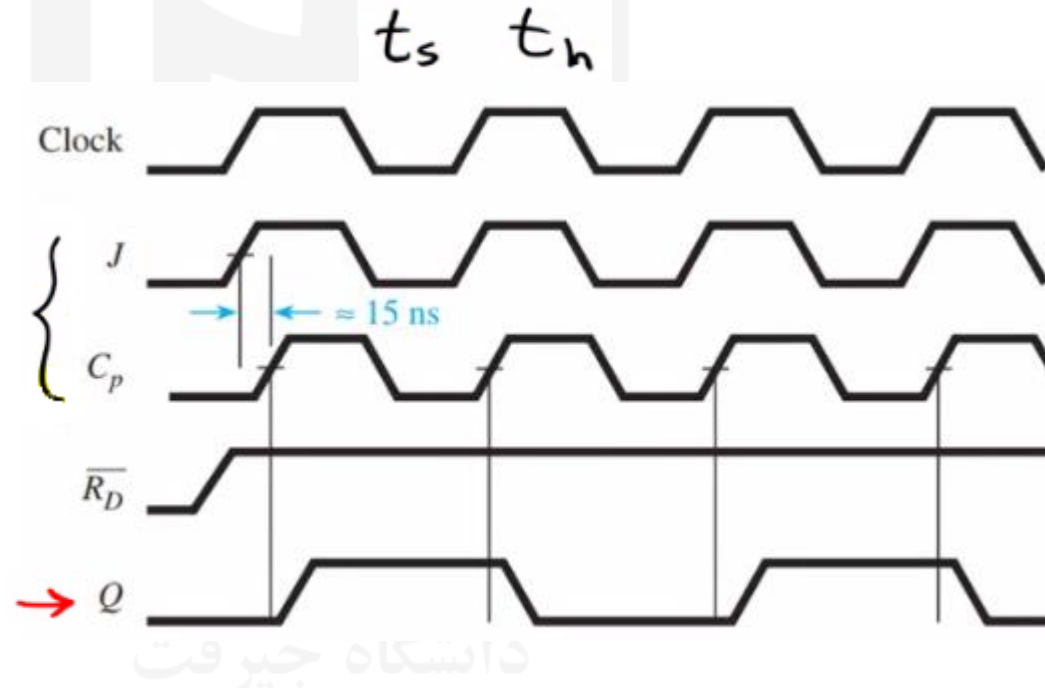
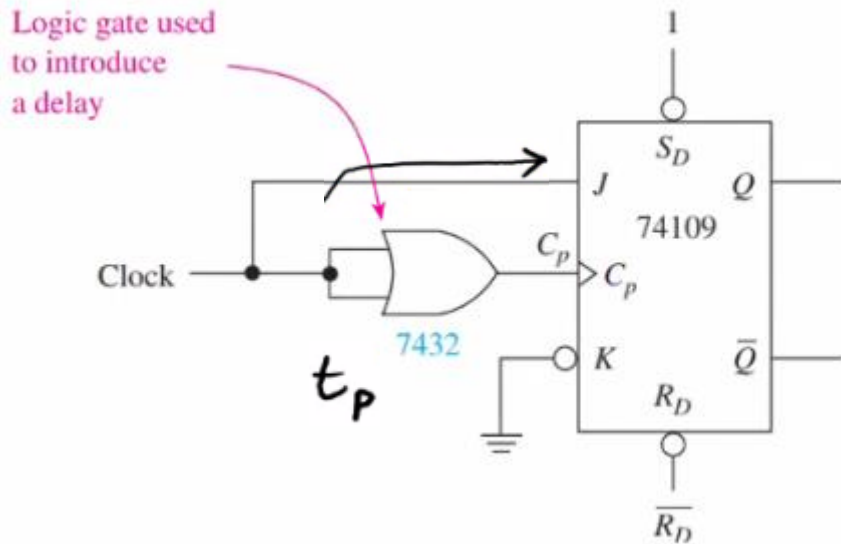
- استفاده از سیگنال کلاک در ورودی های JK ، D و یا SR ممکن است باعث **ناپایداری خروجی** شود .

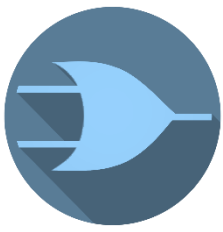

پارامترهای زمانی فلاپ ها

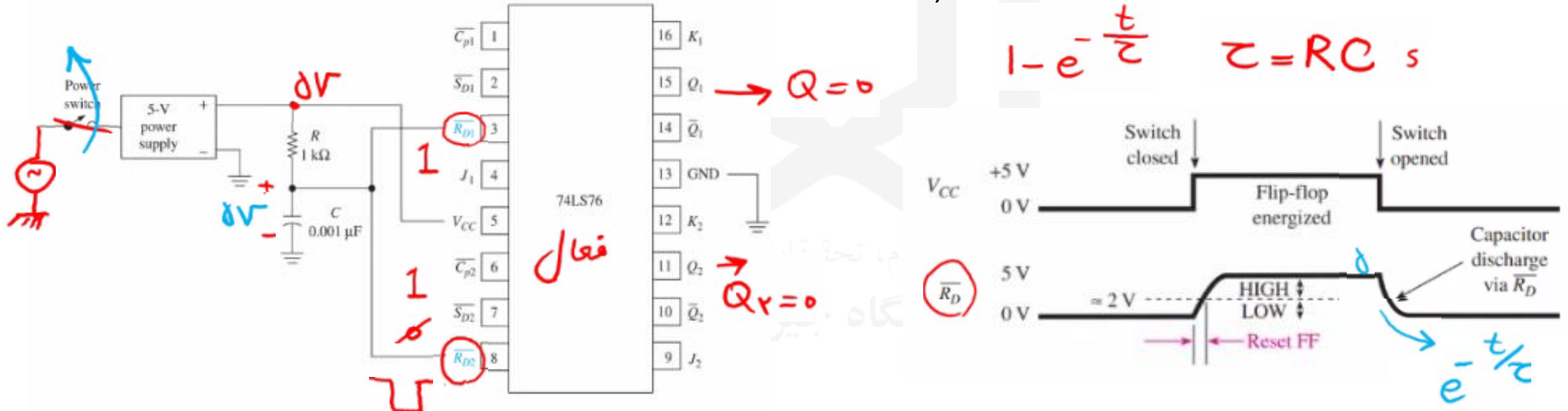
- استفاده از سیگنال کلاک در ورودی های JK ، D و یا SR ممکن است باعث ناپایداری خروجی شود .

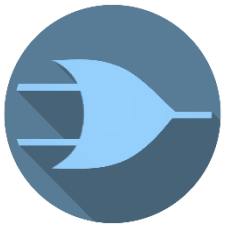

ست و ریست اتوماتیک

- گاهی اوقات باید برخی آی سی ها به صورت **اتوماتیک** بعد از اتصال برق آنها ست یا ریست شوند.
- برای ست کافی است ولتاژ صفر ولت (صفر منطقی) به پایه **Set** یا **Preset** اعمال شود .
- برای ریست کافی است ولتاژ صفر ولت (صفر منطقی) به پایه **Reset** یا **Clear** اعمال شود .

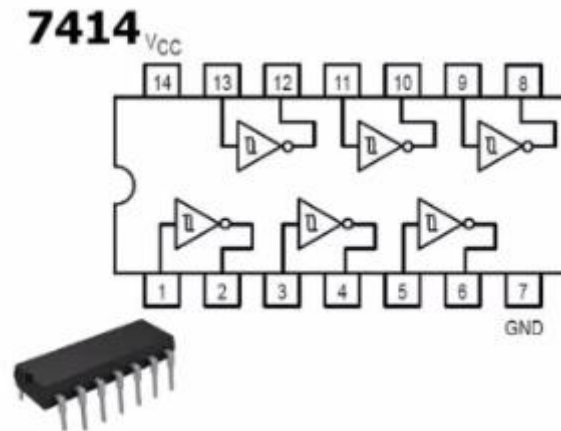
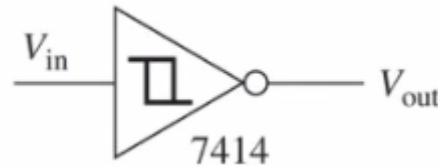
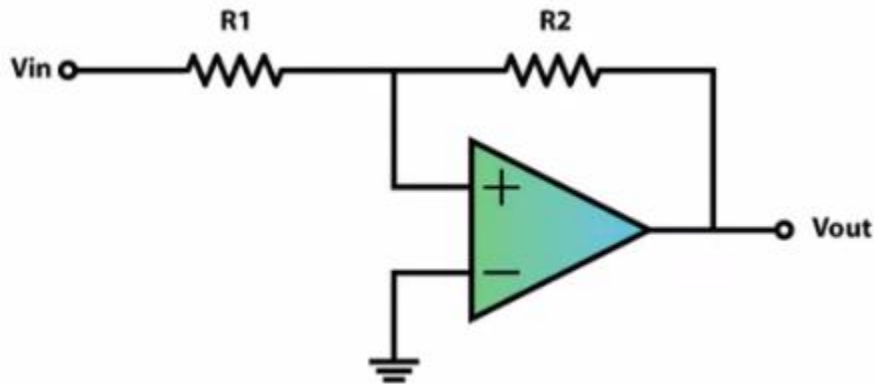

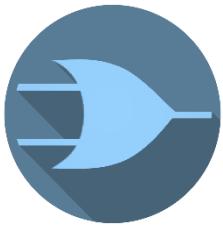
اشمیت تریگر

• اشمیت تریگر مداری برای تبدیل سیگنال با تغییرات آهسته به سیگنال با تغییرات جهشی است .

• کاربرد: تیزکردن لبه های سیگنال کلاک

• از فیدبک مثبت برای افزایش سرعت سوئیچینگ و ایجاد هیستریزیس استفاده می شود

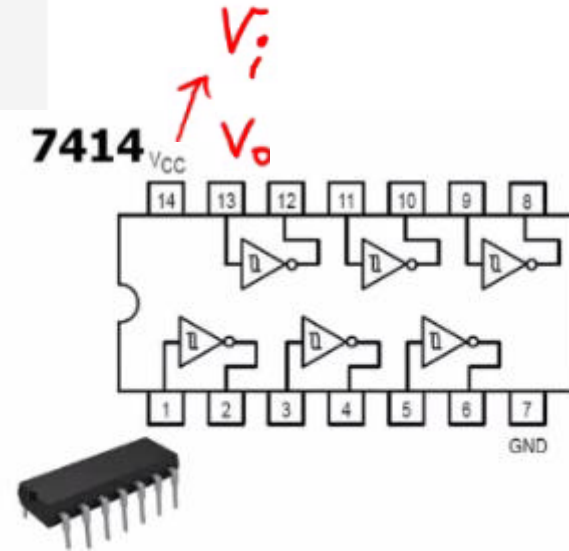
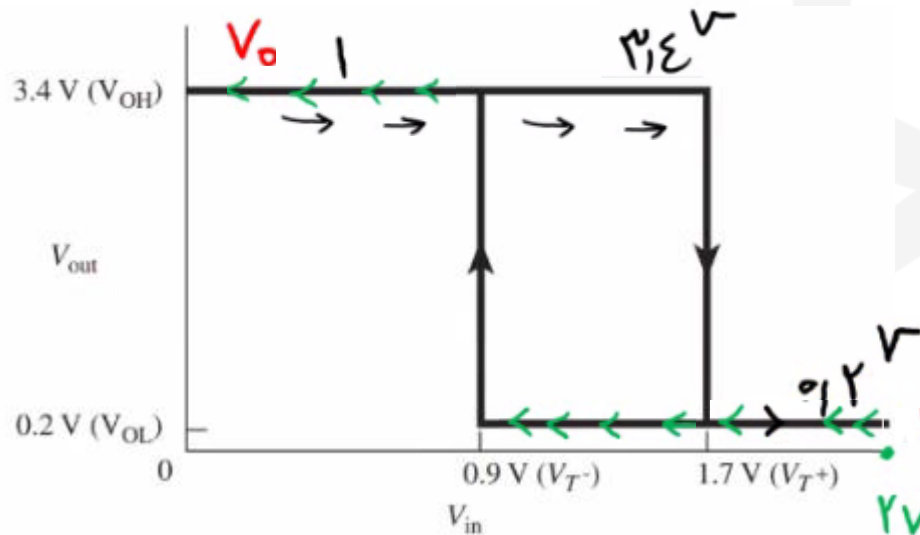

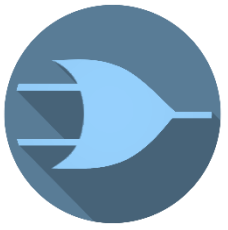
اشمیت تریگر

• اشمیت تریگر مداری برای تبدیل سیگنال با تغییرات آهسته به سیگنال با تغییرات جهشی است .

• کاربرد: تیزکردن لبه های سیگنال کلاک

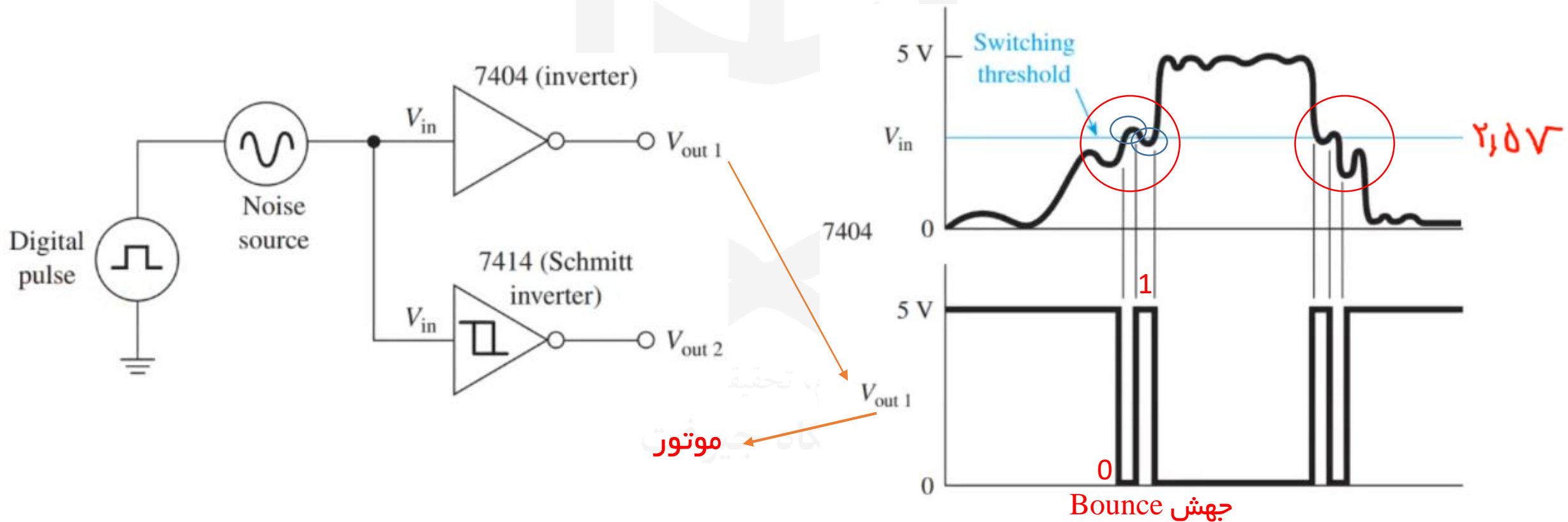
• از فیدبک مثبت برای افزایش سرعت سوئیچینگ و ایجاد هیستریزیس استفاده می شود

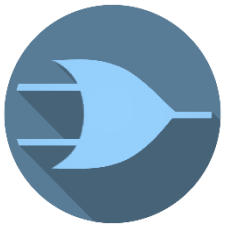

اشمیت تریگر

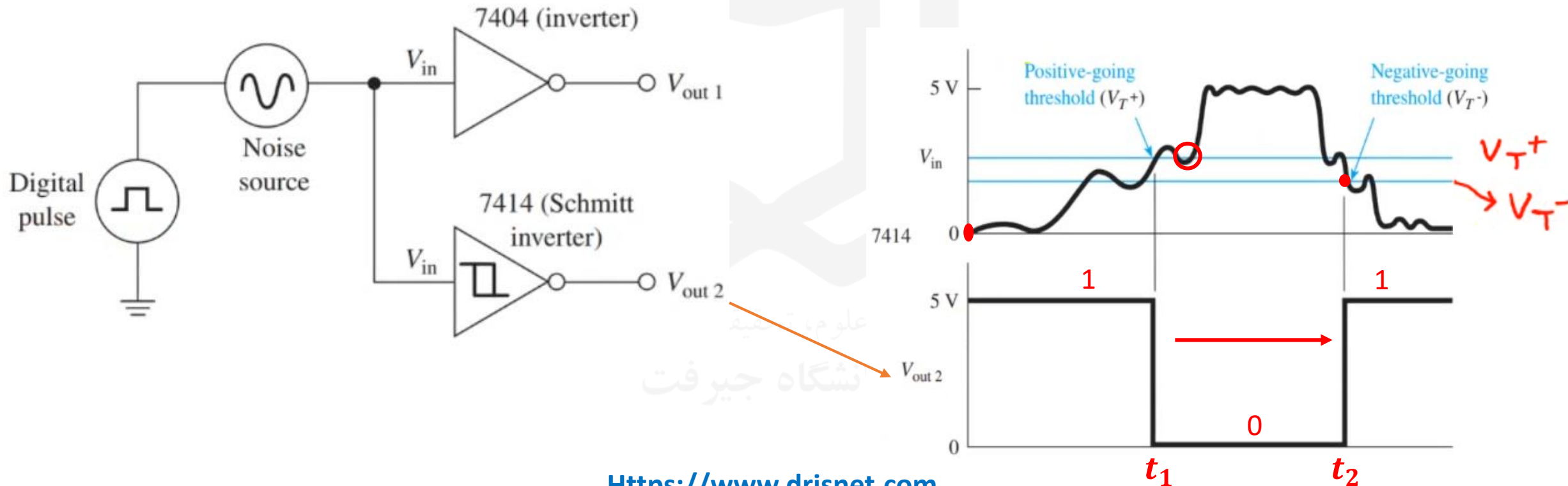
- یکی از کاربردهای ویژه اشمیت تریگر در حذف اثرات نویزها است.

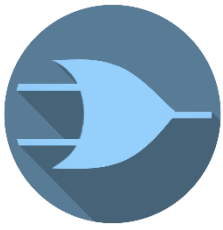

اشمیت تریگر

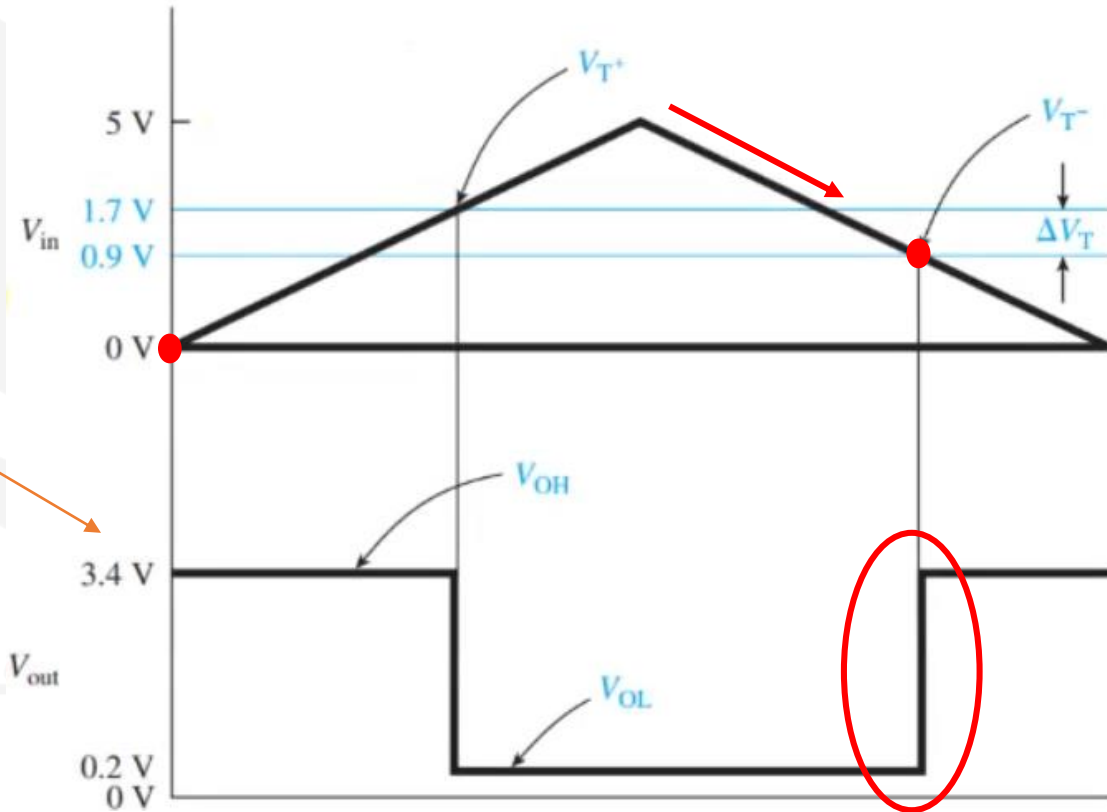
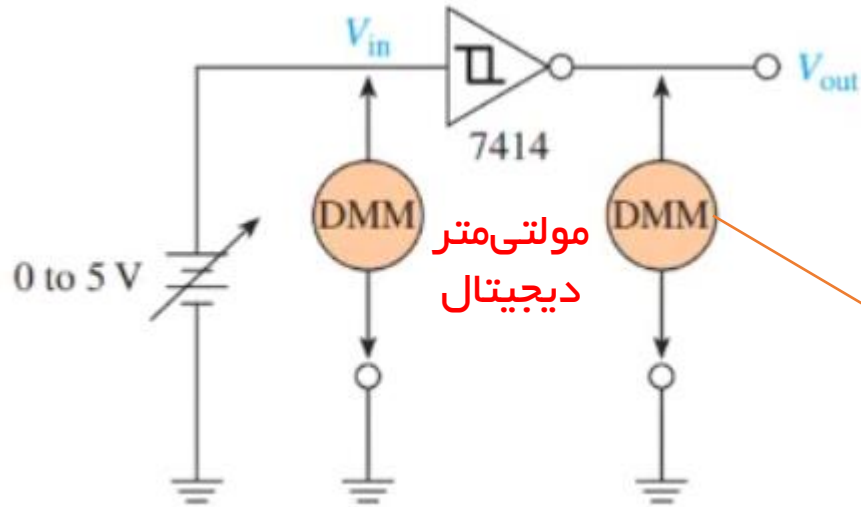
- یکی از کاربردهای ویژه اشمیت تریگر در حذف اثرات نویزها است.

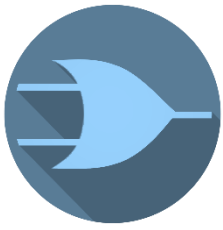
اشمیت تریگر

- تعیین تجربی منحنی مشخصه اشمیت تریگر

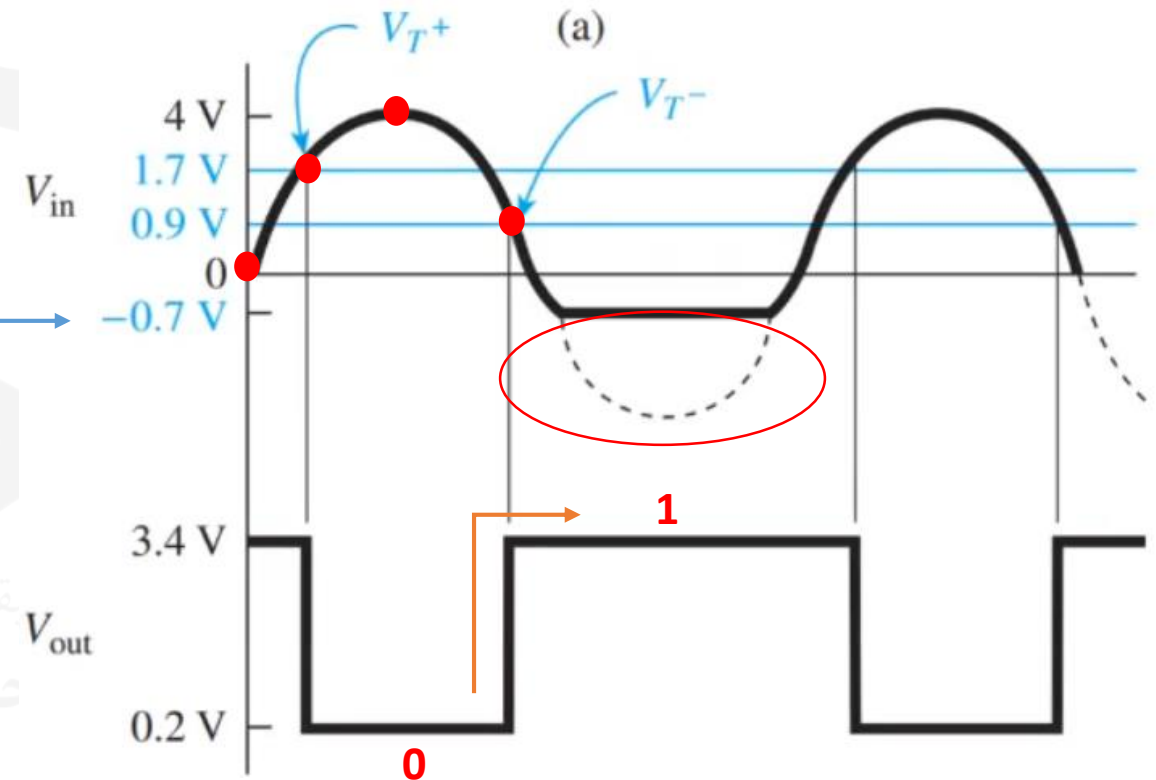
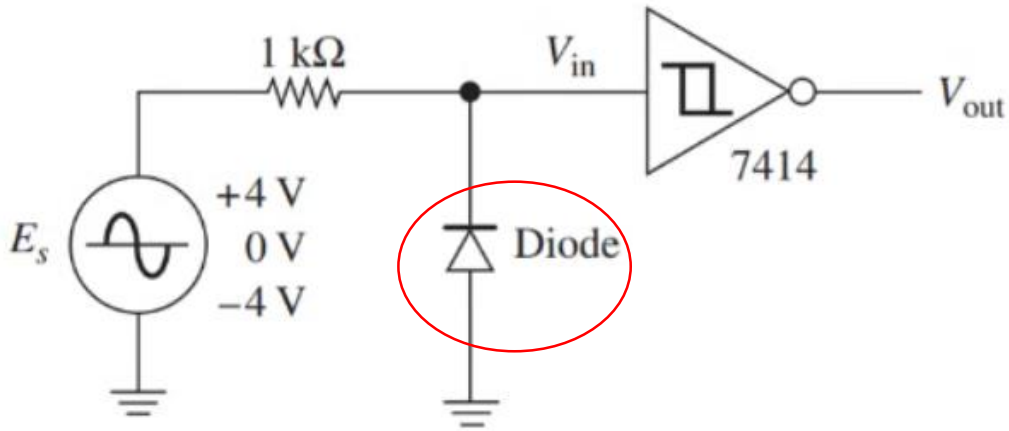

اشمیت تریگر

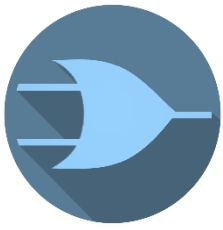

• تبدیل شکل موج سینوسی به مربعی

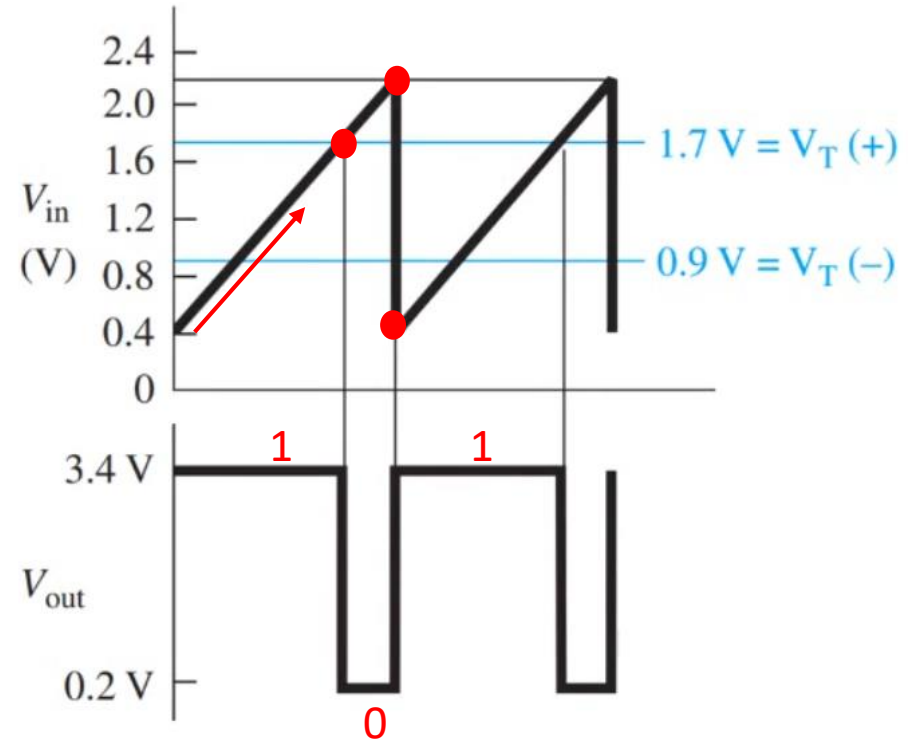
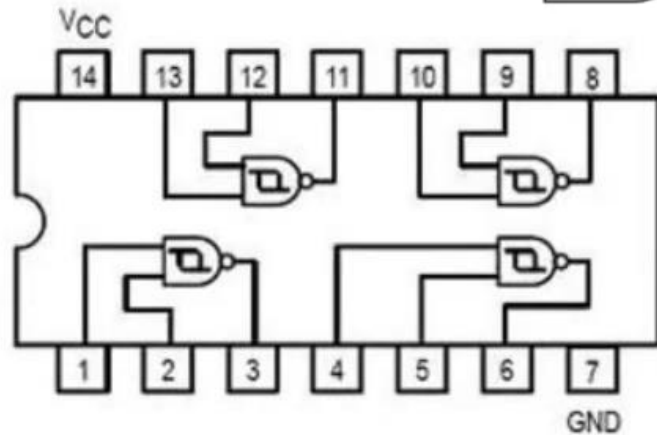
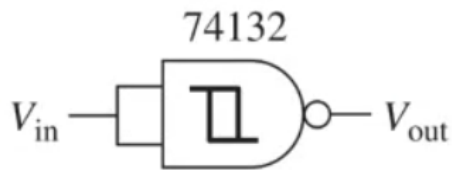

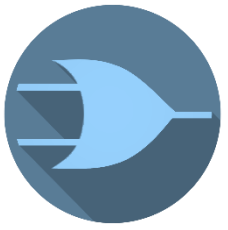

اشمیت تریگر

- آی سی گیت‌های منطقی پایه هم بدون هیستریزیس و هم با هیستریزیس در بازار وجود دارند.

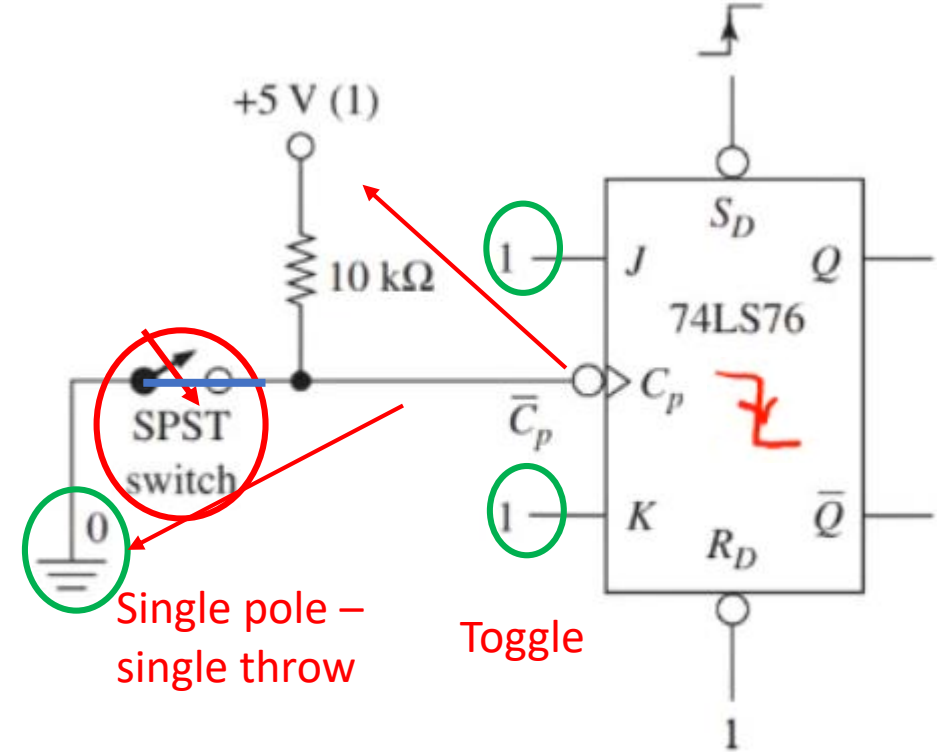
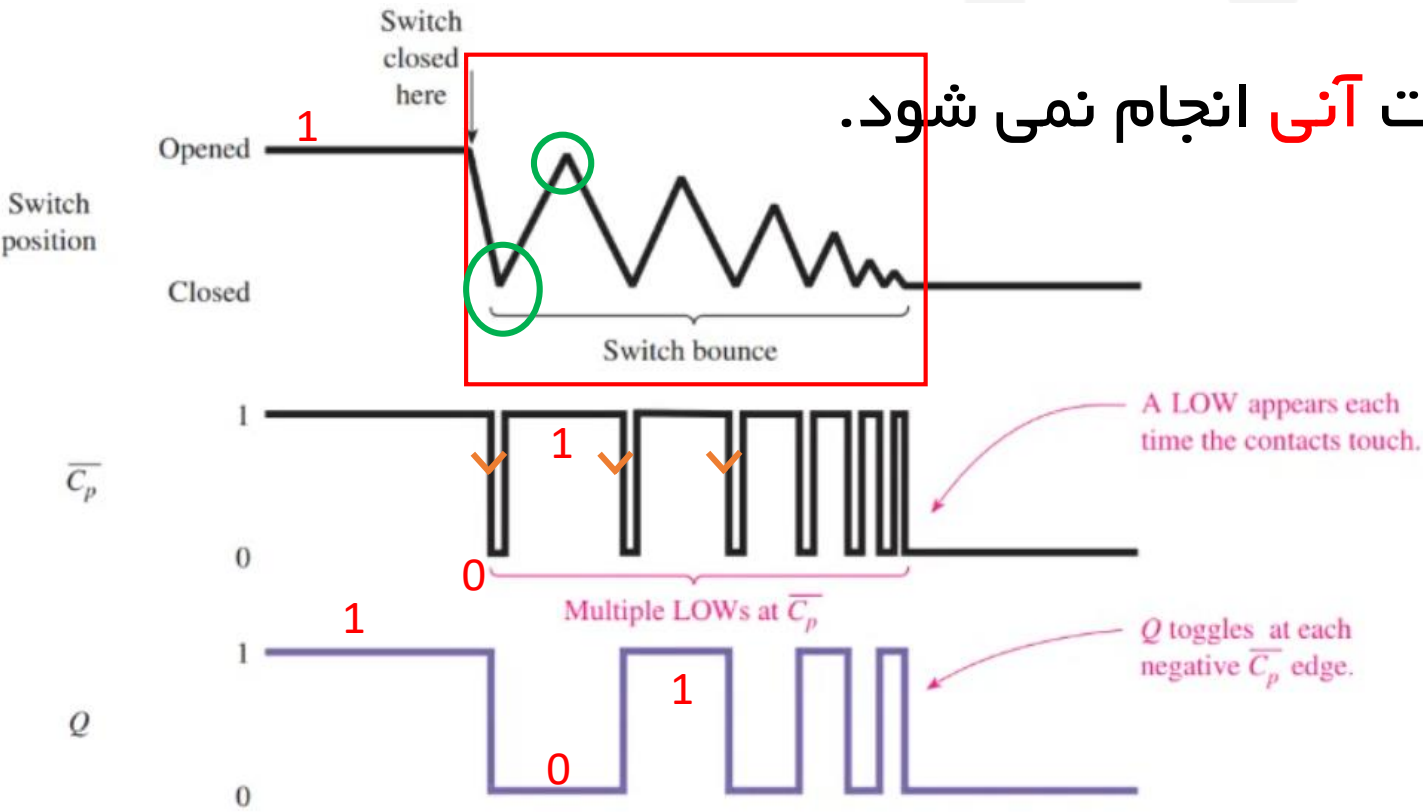

حذف جهش سوئیچ های مکانیکی

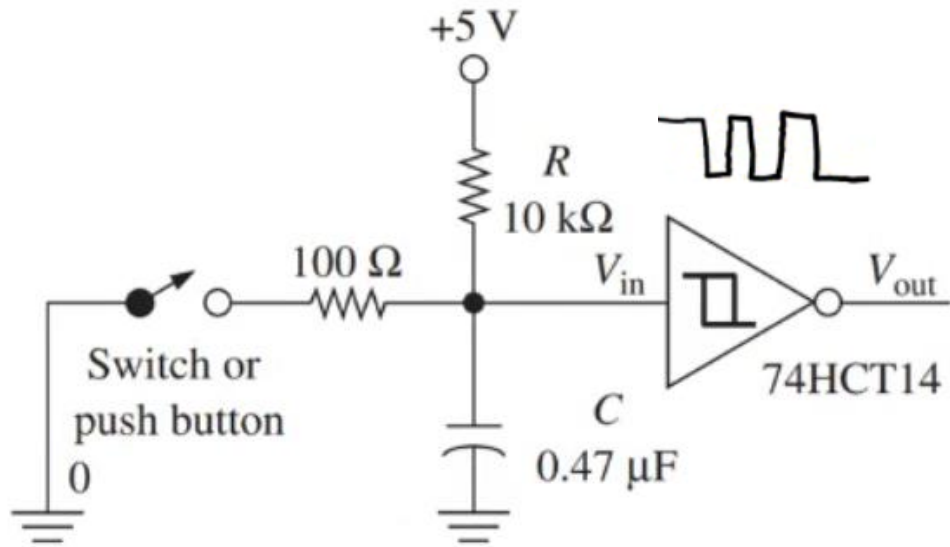
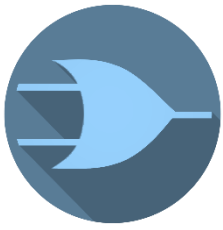
- در اغلب سیستم های دیجیتال سوئیچ های مکانیکی برای **تغییر مد کاری** استفاده می شوند.

- تغییر وضعیت در سوئیچ ها به صورت **آنی** انجام نمی شود.

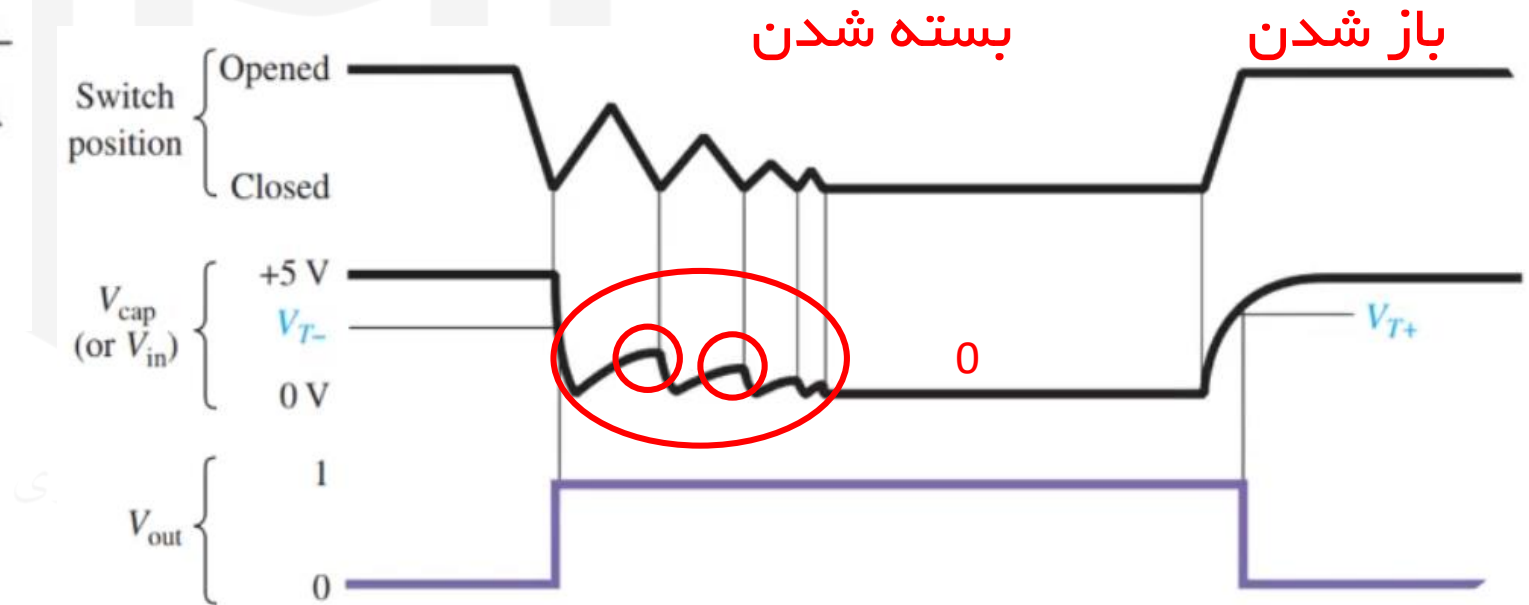

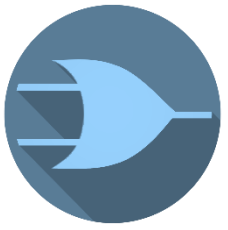

حذف جهش سوئیچ های مکانیکی

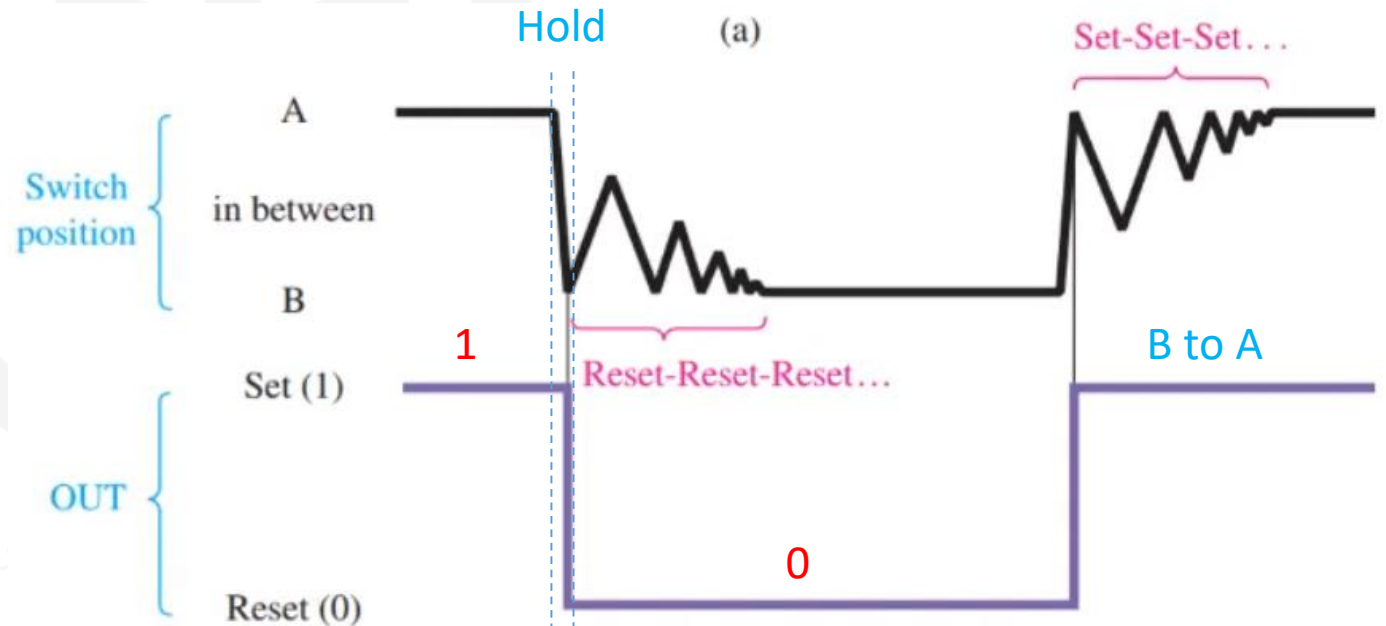
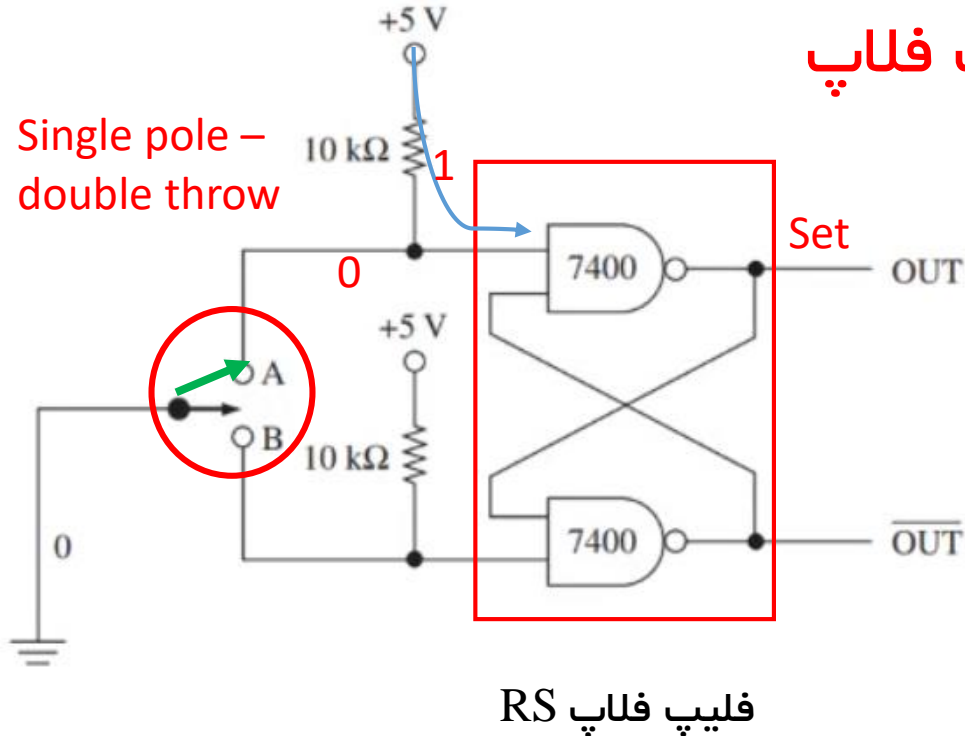
- برای حذف جهش می توان از **اشمیت ترینگر** استفاده
- کاهش نوسانات به کمک خازن

حذف جهش سوئیچ های مکانیکی

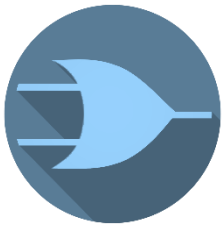
• حذف جهش سوئیچ های دو حالتی با استفاده از **فلیپ فلاپ**

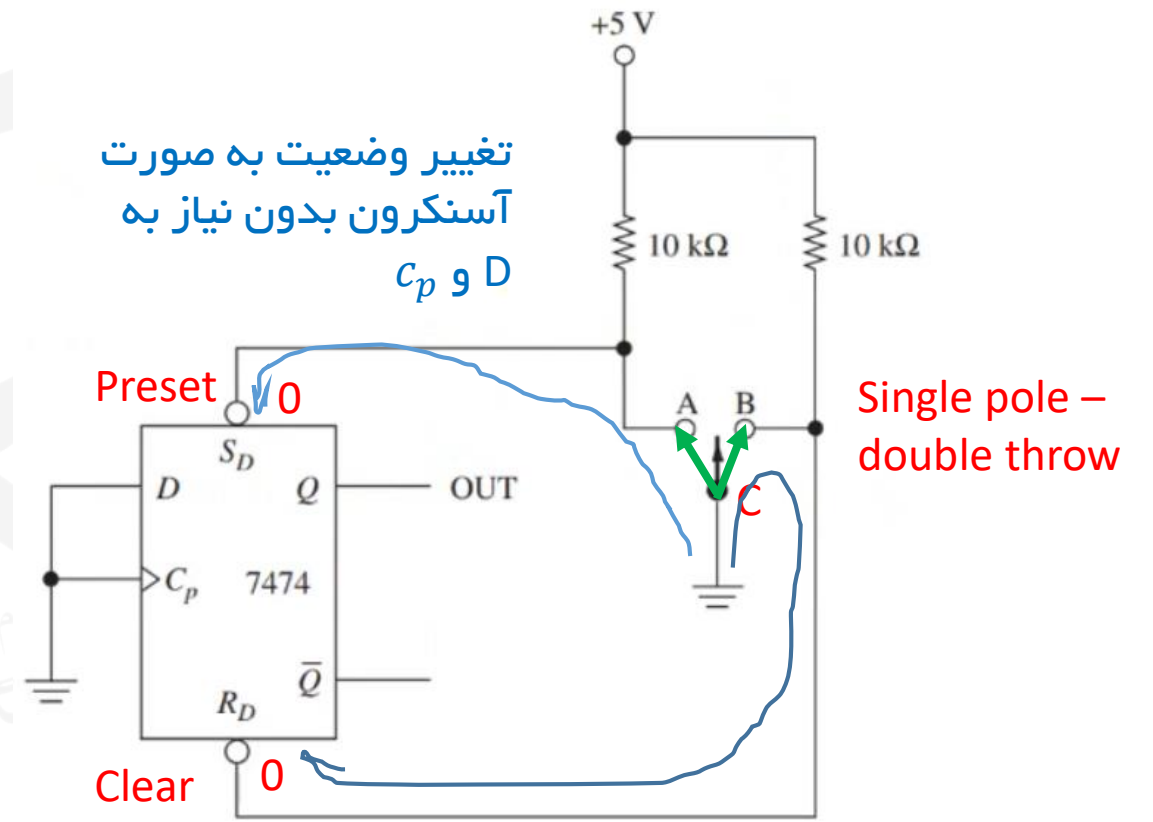
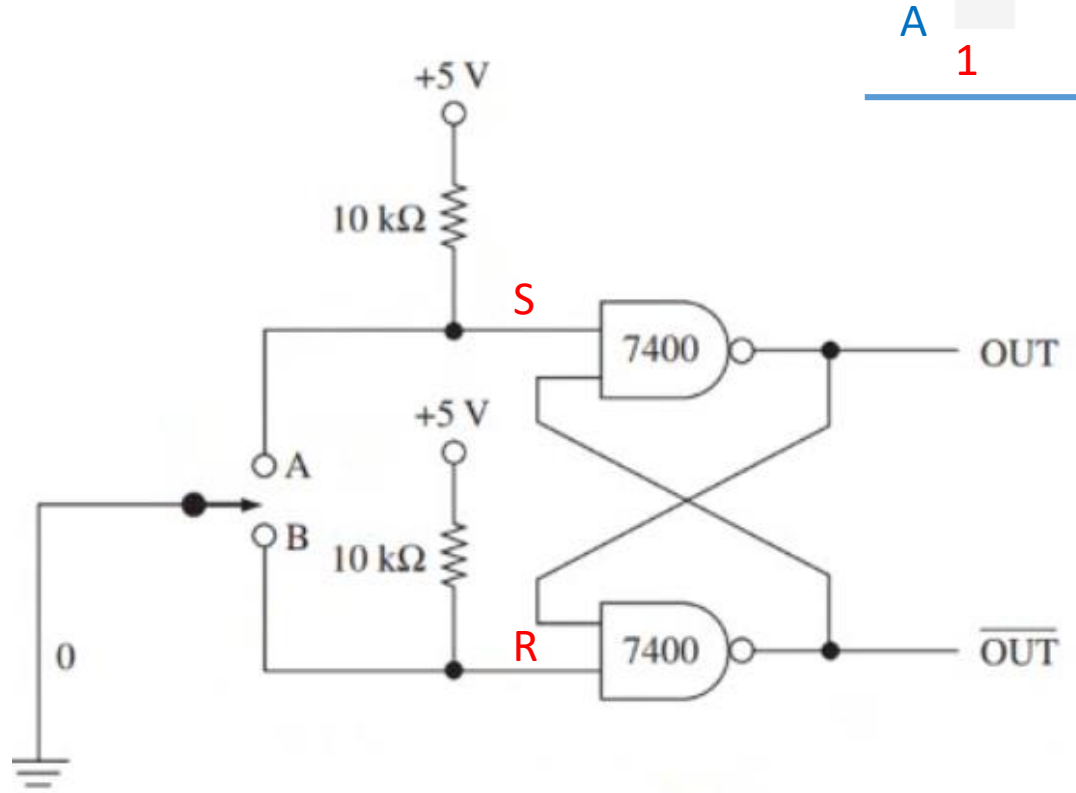
زمان سوئیچ کردن از A به B

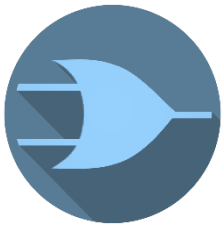

حذف جهش سوئیچ های مکانیکی

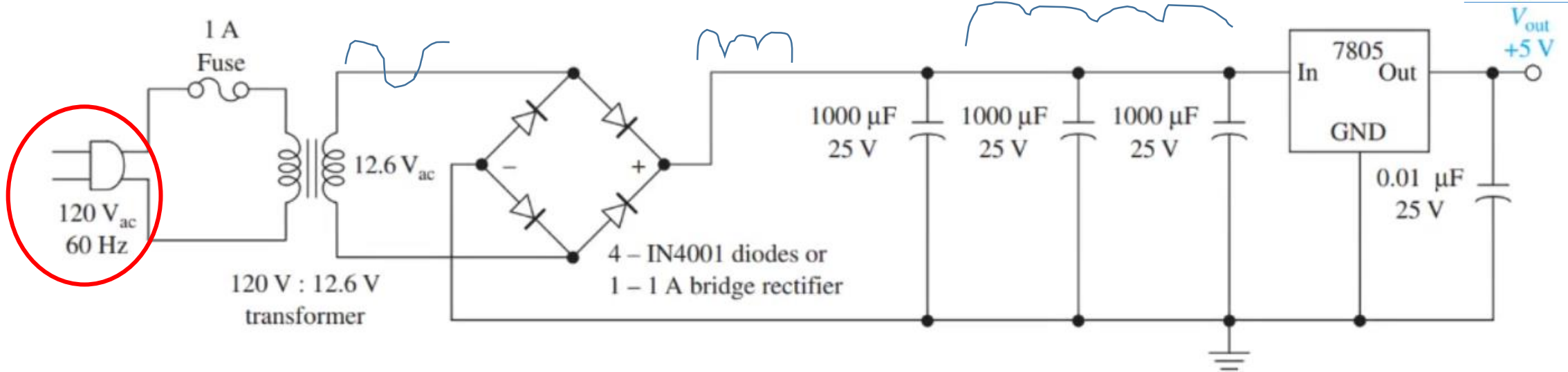
• حذف جهش سوئیچ های دو حالتی با استفاده از **فلیپ فلاپ**

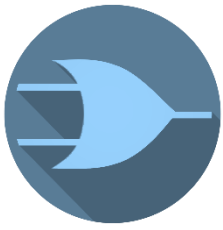

چند نکته عملی

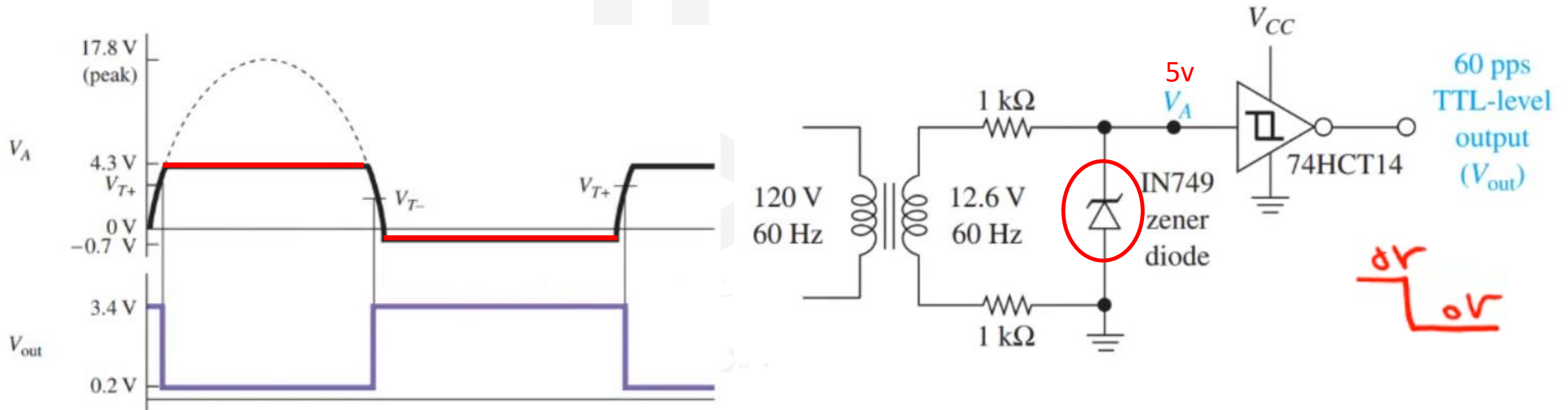
- **تغذیه** آی سی های TTL و CMOS باید در رنج قابل قبول باشد و نوسان زیادی نداشته باشد.
- برای TTL تغذیه ۵ ولت با نوسان ۵ درصد قابل قبول است. [4.75-5.25]
- منبع تغذیه باید حاوی بارها، ۲۰ تا ۱۰۰ مل، آمپر، همه تامین کند.

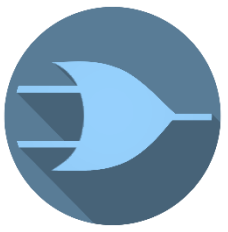

چند نکته عملی

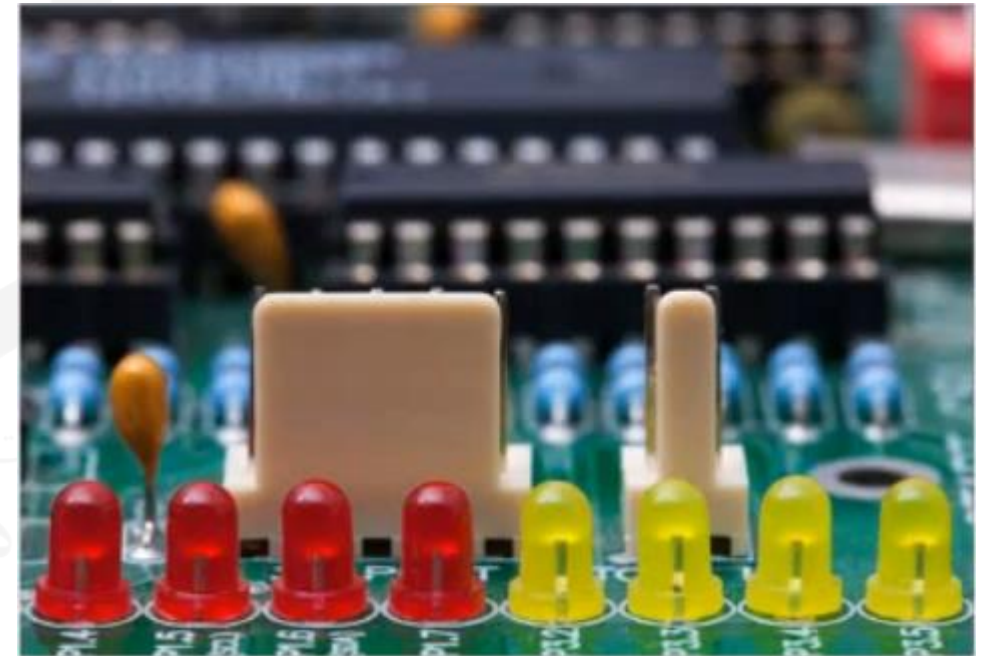
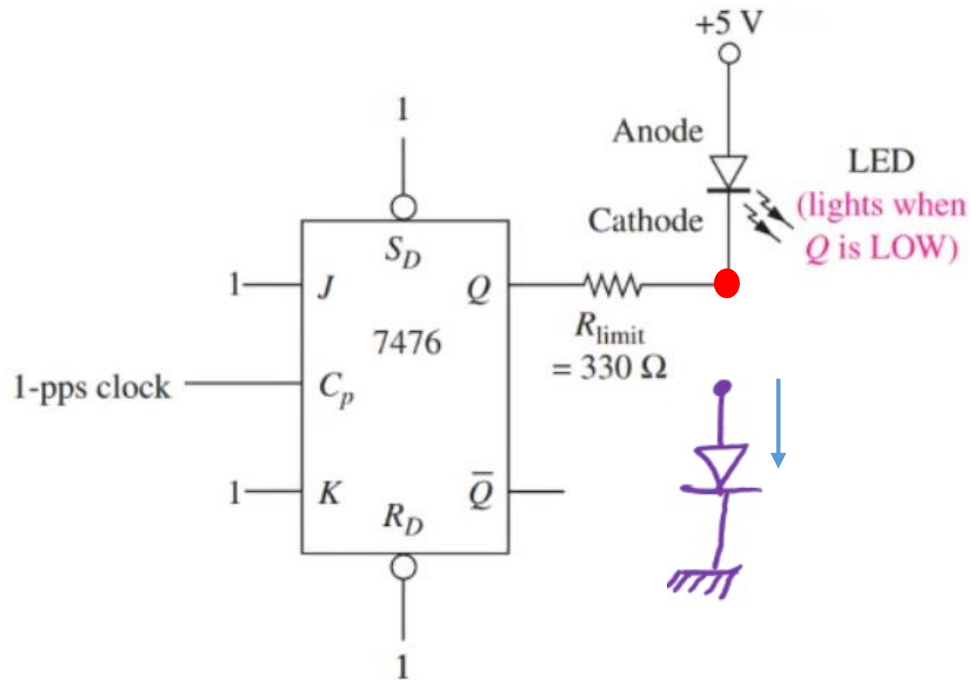
- سیگنال های کالک اغلب توسط میکروپروسسورها تولید می شود
- تولید کلاک ۰.۶ یا ۰.۵ هرتز از برق شهر

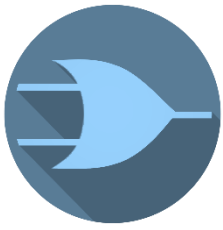
چند نکته عملی

- راه اندازی دیود های نوری (LED)
- جریان سینک آی سی های منطقی اغلب بیشتر از جریان سورس آنها است.

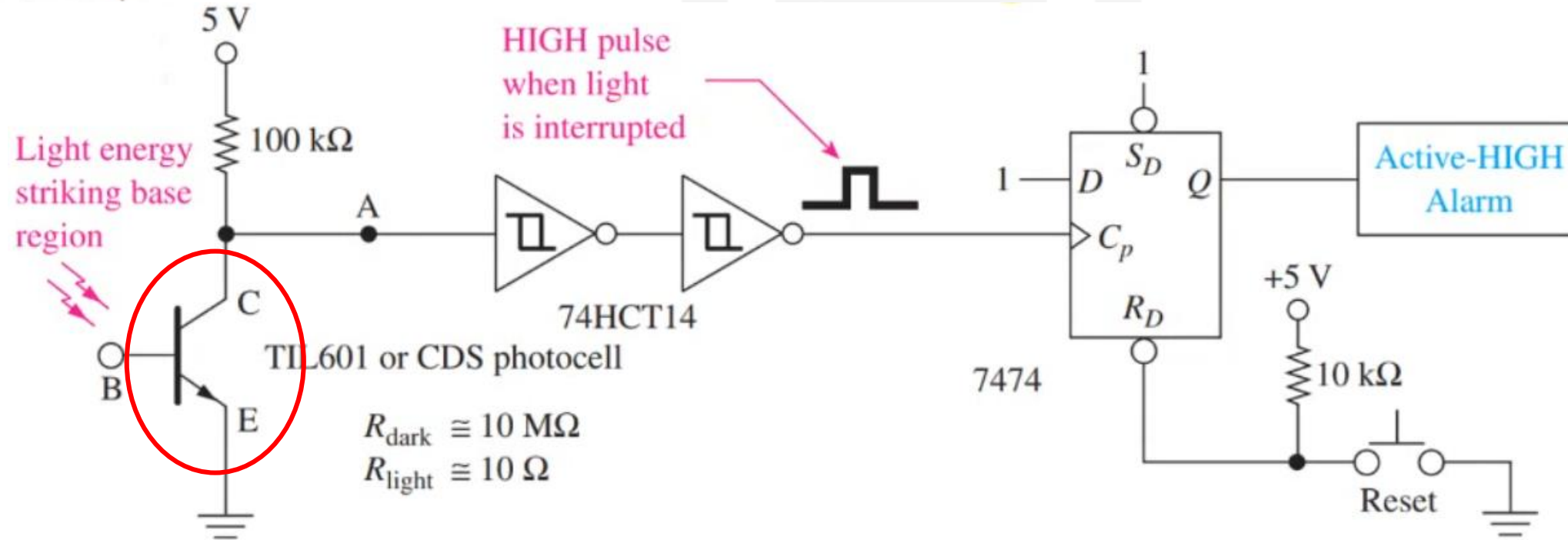

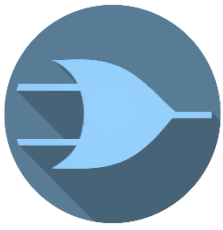

چند نکته عملی

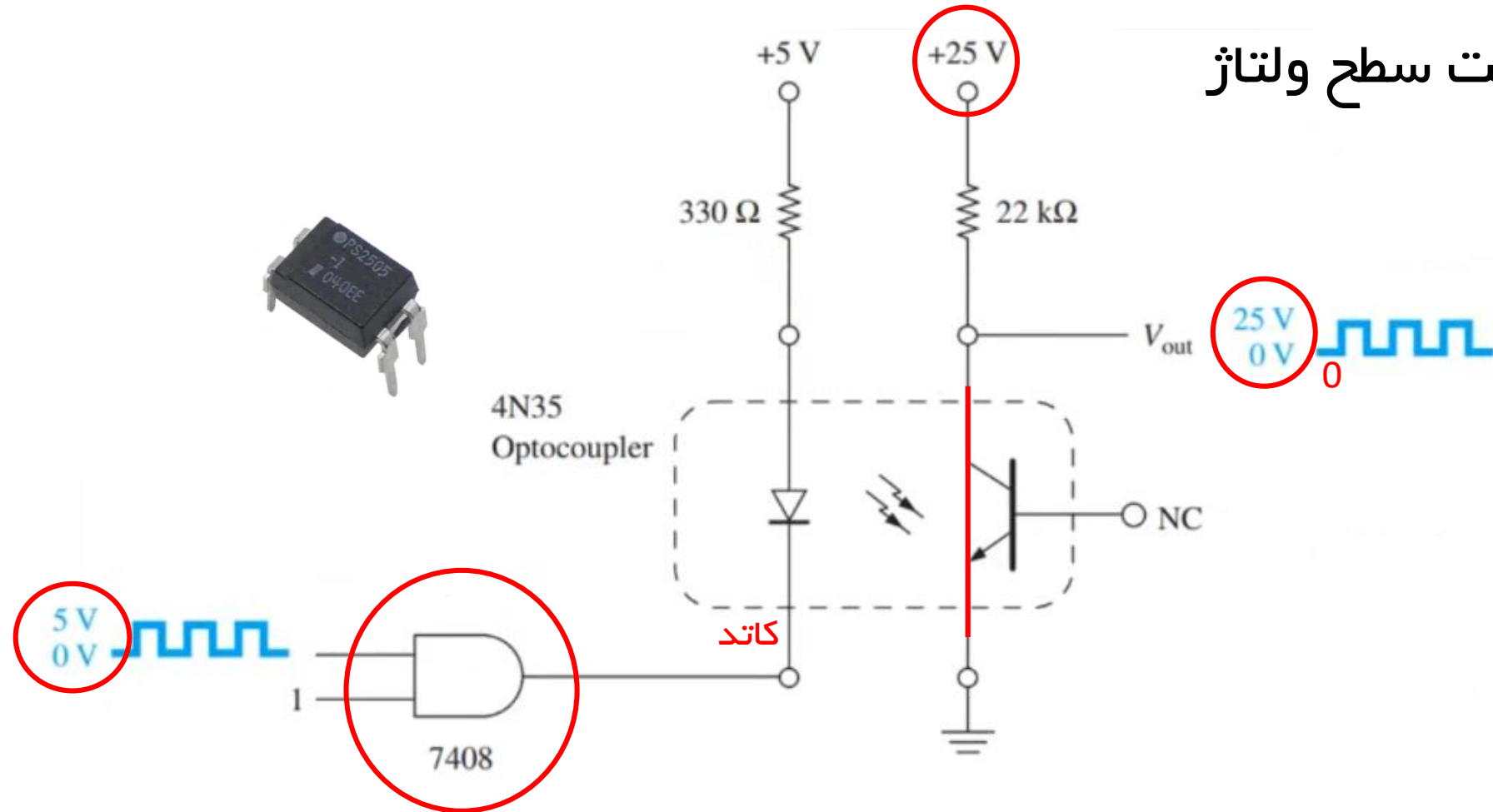
- اتصال فتوترانزیستور به نگهدارنده D

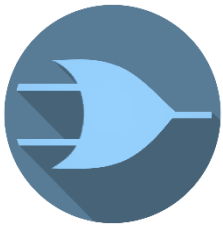

چند نکته عملی

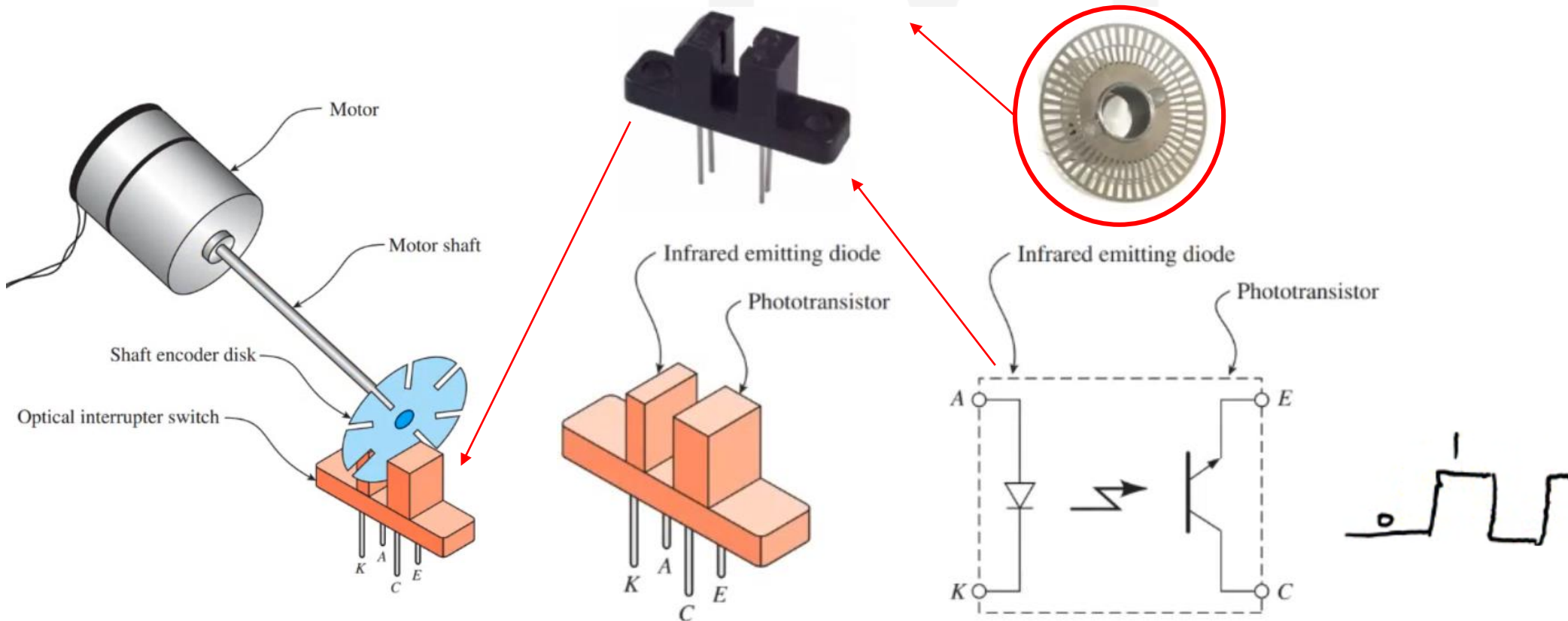
• ایتوکوپلر برای شیفت سطح ولتاژ

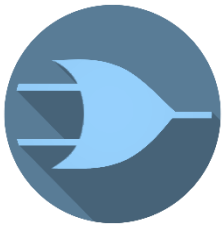

چند نکته عملی

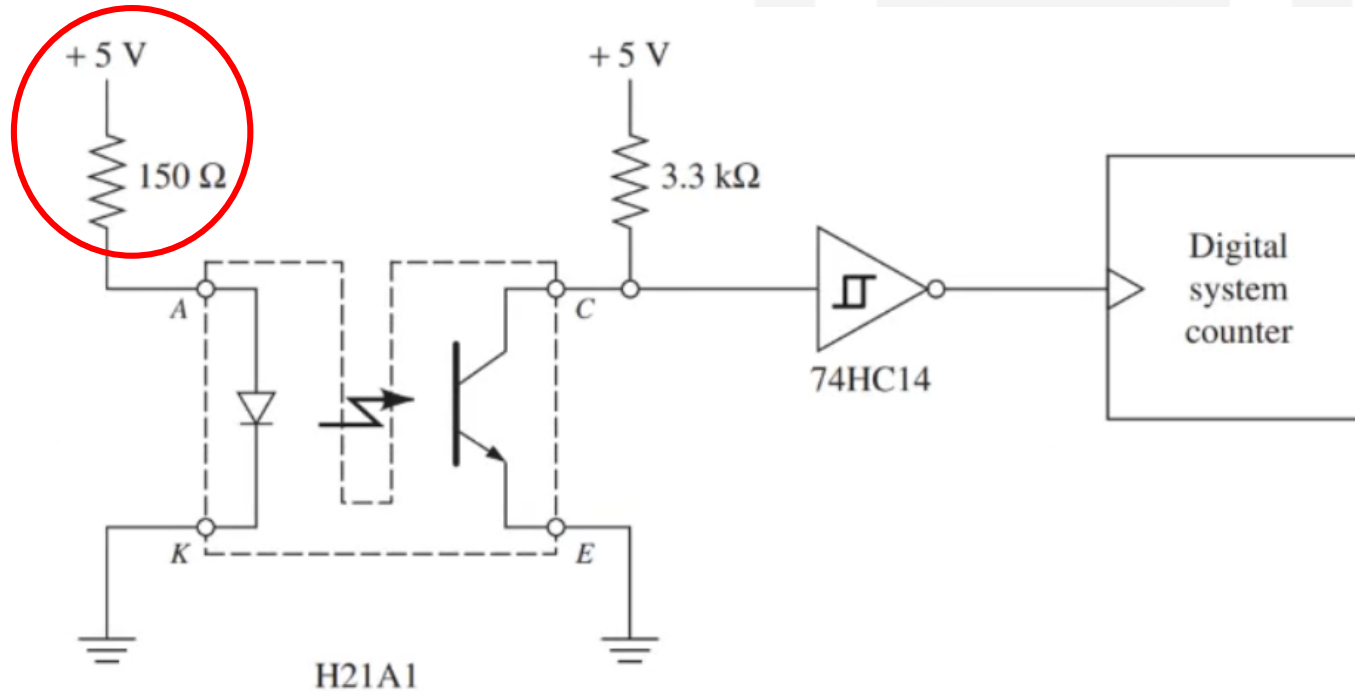
- اندازه گیری سرعت چرخش موتور با انکدر افزایشی و فرستنده-گیرنده نوری

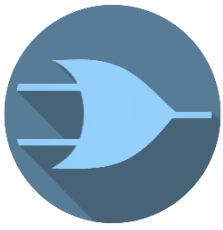

چند نکته عملی

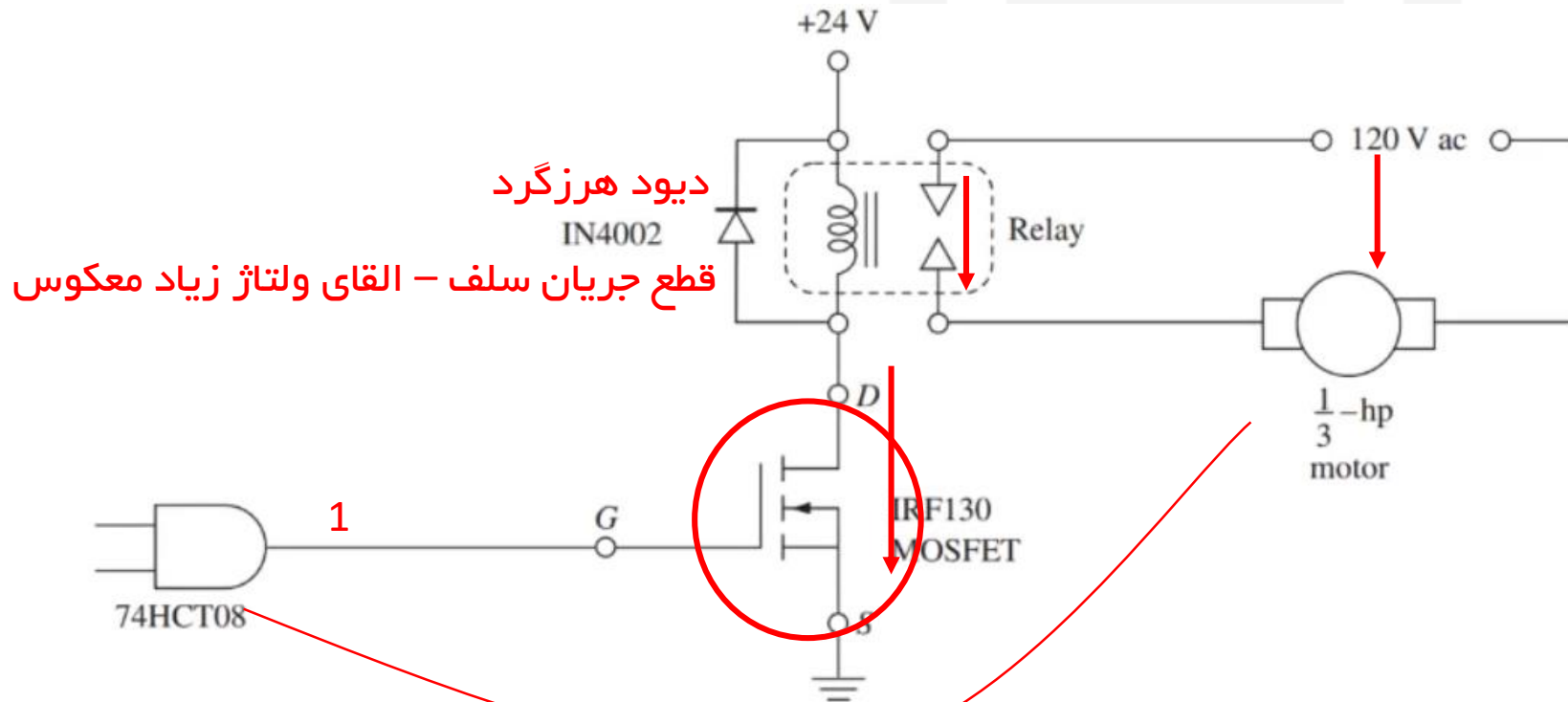
- اندازه گیری سرعت چرخش شفت موتور با انکدر افزایشی و فرستنده-گیرنده نوری
- قبل از شمارش تعداد پالس شوند.

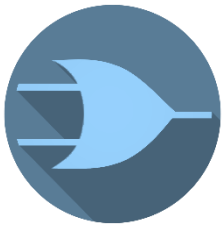

چند نکته عملی

- موتورها و رله ها به صورت مستقیم توسط مدارات منطقی راه اندازی نشوند.
- از ترانزیستورهای ماسفت یا دوقطبی استفاده کنید.

چند نکته عملی

- حتما از مقاومت های **Down/Up Pull** استفاده کنید. در اتصال سوئیچ ها به سیستم های دیجیتال

